ԺԳ. ՏԱՐԻ 3684 (Ն. Տ.) 8 ՅՈՒՆԻՍ 1896 27 ՄԱՅԻՍ 1896 26 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1313 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche),

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ

Բարիզի քաղաքապետութիւնը իր 1896ի ելմտացոյցին մէջ 50,000 ֆրանքի գումար մը նշանակեց իբրեւ նպաստ այն բարեգործական ընկերութիւններուն որոնք՝ անհատական նախաձեռնութեամբ հաստատուած՝ օգնութեան կը հասնին ժողովրդեան չքաւոր, հիւանդ, թշուառ դասակարգերուն։ Առանց չափազանցութեան կարելի է ըսել թէ ադոնց կողմէ բաշխուած դրամական և ուրիշ տեսակ նպաստներուն գումարը կը հասնի տարեկան վեց միլիոն ֆրանքի, այսինքն Հանրային Նպաստամատոյց վարչութեան կողմէ բաշխուած նպաստին հաւասար։ Ֆրանսական ոստանին բարեգործական ընկերութիւններուն թիւը 1895ի վերջը կը հասնէր երեսունըմէկի, որոնք տարբեր ձեւերու տակ՝ բայց ուղիղ նպատակներով կը գործեն ու օգտակար կը դառնան ամէնքն ալ։ Հետեւինք ասոնցմէ մէկ քանիին։ Այս տեսակ օրինակներ, թէեւ օտար միջավայրերու կը վերաբերին ու անբաղդատելի կերպով մեծ, միշտ բարերար ազդեցութիւն մը կրնան գործել միտքերու վրայ։

Կոյրերու օժանդակ ընկերութիւնը, որուն կը նախագահէ Ժիւլ Սիմոն, նպատակ ունի համախմբել այն անձերն ու մարմինները որոնք այդ դժբաղդներուն վիճակին կը կարեկցին ու անոնցմով կը զբաղին. ուսումնասիրել, ընդհանրացնել, գործադրել այն միջոցները որոնք կրնան ծառայել անոնց դաստիարակութեան ու պաշտպանութեան։ Այս ընկերութիւն մասնաւոր թանգարան մը բացած է ուր ի տես կը դրուին կոյրերու աշխատութեան նմոյշներ. ունի նաեւ մատենադարան մը աչագուրկներուն յատուկ. երեք պարբերական հանդէս կը հրատարակէ, որոնց երկուքը ցցուած գիրերով՝ կոյրերու ընթերցման կը ծառայեն. իսկ երրորդը՝ անոնց վիճակին հետաքրքրողներուն համար գրուած է և կը զբաղի կոյրերու վերաբերեալ հարցերով։

Ցետոյ կուգայ խուլ համրերու եղբայրակցական օժանդակութեան ընկերութիւնը որ նպատակ ունի անոնց վիճակը բարւոքել, պարբերական հրատարակութեան մը միջոցաւ ջնջելու աշխատիլ խուլ-համրերուն դէմ կեցած նախապաշարումը և լսելու ու խօսելու կարողութենէն չի զրկուածներուն սովրեցնել, անոնց մէջ ընդհանրացնել նշանացի կերպով խօսելու արուեստին նախագիտելիքը. այս կերպով վերցուցած պիտի ըլլայ պատուարը որ կայ առաջիններուն ու վերջիններուն միջեւ։

Այս երկու հաստատութիւններ՝ իրենց էապէս մարդասիրական հանգամանքին կը միացընեն սա առաւելութիւնն ալ, որ պատահական դժբաղդութիւններու, սովորական ցաւերու, աղքատութեան ու հիւանդութեան չէ որ ձեռք կը կարկառեն, այլ բնութեան պակասը դարմանելու կը ձգտին. ի ծնէ կոյրը, խուլը, համրը աշխատցունել կ'ուզեն. կ'ուզեն որ գրեն, կարդան, խօսին, լսեն անոնք ստայական կերպով. բնութեան զրկանքը կը դարմանեն արհեստականով, վարժութեամբ. բայց որքա՜ն անձնուիրութիւն, ինչ մեծ համբերութիւն պէտք է այս նպատակին հասնելու համար։

Վիճակագրական աշխատութիւն մը կատարել չըլլալով մեր նպատակը, մի առ մի չպիտի թուենք այդ երեսունըմէկ ընկերութիւնները, որոնց վրայ քիչ շատ տեղեկութիւն կը հրատարակուի պարբերաբար. Նկատելի է միայն որ անոնց իւրաքանչիւրը ինքնատիպ ձեւի մը տակ կուզէ օգտակար ըլլալ հանրութեան, ինչպէս վերեւ յիշուած երկուքը. կայ ուրիշ մը որուն նպատակն է՝ հիւանդներու կամ արկածեալներու հասցուելիք նախնական դարմանները ծանօթացնել ժողովուրդին, որպէսզի մինչեւ բժշկին հասնիլը՝ կարելի ըլլայ բան մը ընել. այս ալ գնահատելի նորութիւն մը իր տեսակին մէջ. Ուրիշ մը մասնաւորապէս կը զբաղի՝ թշուառութիւնը ամոքելու և աղքատութիւնը պակսեցնելու գործնական միջոցները խորհելով. Աղքատախնամներ կան որոնք հաց ու տաք կերակուր կը բաշխեն՝ պայմանաւ որ ճաշը կատարուի իրենց կեդրոնին մէջ. յղի ու ծննդաբեր կիներու պաշտպանման, ընկեցիկ մանուկներու պաշտպանութեան, դեռատի ստահակներու բարոյացման աշխատող մարմիններու վրայ ծանօթութիւն տրուած է քանիցս։

Անհատական նախաձեռնութեան վրայ գեղեցիկ գաղափար մը կուտայ այս բոլոր ընկերութիւններուն կողմէ նպաստաւորուած ու դարմանուած անձերուն թիւը. տարին, միջին հաշուով, քանըհինգ հազար կին, երեսուն երկու հազար տղայ, և տասն հազար անկար ու ծեր։ Եւ այս՝ Բարիզի մէջ միայն։

«ՄԱՍԻՍ» ԿՐՕՆԱԹԵՐԹ

Մասիս՝ իբրեւ կրօնական թերթ իր երեւումէն առաջ իսկ համակրութեամբ ողջունուեցաւ տեղական ազգ. մամուլին կողմէ։ Գրեթէ ամէն թերթ իր կարծիքը յայտնեց, որ քաջալերիչ է լրագրական այս նոր ձեռնարկութեան համար։ Դպրեվանքի Գեր. Վերատեսուչը և իր ուսեալ աբեղաները որոնք կը ստանձնեն կրօնաթերթին խմբագրութիւնը, մեծագոյն գրաւականը կը նկատուին յաջողութեան։ Այս ըսել չէ բնականաբար թէ Արմաշի միաբանութենէն դուրս՝ ուրիշ կարող գրիչներ չի պիտի աշխատակցին Մասիսին, որ պիտի պարունակէ նաև գրական, գիտական ու քաղաքական յօդուածներ, մասնաւորապէս ընթերցողներուն հասկնալի պարզութեամբ գրուած։

Արդէն, Օրմանեան Սրբազան, որ գրած է նախաբանը, պարզած է անշուշտ կրօնաթերթին ուղեգիծը և նպատակը. չենք ուզեր կանխել զինքը՝ մանրամասնութեանց մէջ մտնելով. Փութանք ըսել միայն թէ Մասիս, իր նոր ձեւին տակ, պիտի վերսկսի հրատարակուիլ դարձեալ իբրեւ շաբաթաթերթ. Բաժանորդագրութեան պայմաններն են՝ տարեկան 40 ղրշ., վեցամսեայ 20 ղրշ., (թղթատարութեան ծախք՝ տարեկան 10 ղրշ.։) Հատով 40 փարայ։

Շաբաթաթերթի մը համար, որ կրօնական ու ազգային բաժիններէն զատ, պիտի խօսի գիտական եւայլ օգտակար ու շահեկան այժմէութիւններու վրայ, դիւրամատչելի բաժանորդագինն որոշուած է, մասնաւորապէս դիւրացընելու համար անոր ծաւալումը ինչ որ պիտի գնահատուի անշուշտ։

Շաբաթաթերթի վարչութեան ու հրատարակութեան հոգն ստանձնուած է Արեւելքի Տնօրէնութեան կողմէ։

Առաջին թիւը պիտի երեւի յառաջիկայ շաբաթ օր, 1 յունիս։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ

Մեր նախորդ յօդուածով բացատրեցինք թէ ինչո՞ւ մեր մէջ արուեստական ձեռնարկութիւնք շատ անգամ չեն յաջողիր. կը մնայ այժմ բացատրել թէ ի՞նչ կերպով յաջողութիւն յուսալի է։

Շուրջ քանի տարի է ի վեր կը խօսուի ազգային արուեստանոցի մը պէտքին վրայ և առ այս գումարներ յատկացուեցան, որպէս զի շահագործուելով, օր մը կարելի ըլլայ սոյն դրամագլխոյ տոկոսովն՝ արուեստանոցի մը ծախքն հոգալ. խոհեմութիւնը լաւ է, սակայն չափ մը ունենալու է, մեր այժմու գիտցած արհեստները ոչինչ են. եթէ այսօր հաց մը կը գտնենք. վաղը այն ալ չենք գտնիր, եթէ հետզհետէ չզարգացնենք մեր ճարտարագործութիւնը. օրերը, տարիները կանցնին արուեստից մէջ՝ մենք պարտինք յառաջդիմել. յոյժ թանկագին է ժամանակը զոր կը կորսնցունենք. պէտք է ընել ինչ որ կարելի է, այսօրուան քիչը վաղուան շատէն լաւագոյն է, և այս մասին գործնական ըլլալու համար անօգուտ չենք համարիր մի քանի կարծիք յայտնել։

Արուեստանոց հաստատել չարժեր, եթէ պիտի պատրաստենք ատաղձագործներ, երկաթագործներ, կօշկակարներ են. նման անոնց՝ որք արդէն շատ կան մեր մէջ, և որք յոյժ համեստ օրական մը գտնելու անգամ դժուարութիւն կը կրեն։ Պէտք է պատրաստենք գործաւորներ, լաւագոյն բան ինչ որ կան արդէն, արհեստագէտներ՝ զորս ցարդ չենք ունեցած և որոց պէտքն այնչափ զգալի է։

Առնունք, զորօրինակ, ամենէն նախնական պիտոյից մին, հացը. մեր մէջ հացագործ չպակսիր, ցորենը և ալիւրը տեղական ապրանք են, և սակայն այդ ցորենը Անգլիա կերթայ և հոն շատ տեսակ պաքսիմաթներ շինուելով մեծ քանակութեամբ հոս կը ղրկուին. արդ եթէ այս ճիւղը մշակենք, հասցունենք կարող գործաւորներ և մեր ձեռքը գտնուած նախնական նիւթը մենք շահագործենք, առաւել գործ մը որ արդիւնաւոր կրնայ ըլլալ և որուն ցարդ կարեւորութիւն չէ տրուած.— նոյնը կրնանք ըսել նաև շաքարագործութեան և անուշարարութեան մասին. Եւրոպիոյ մէջ ալ մարդիկ են որ այս արհեստները կը գործեն, սակայն լաւ կը գործեն և մեզ ծախելու կարող կ'ըլլան. ինչո՞ւ նոյնը մենք ալ չկարենանք ընել։

Երկաթագործներ շատ ունինք՝ որք առաւել կամ նուազ գիտեն գործել երկաթը. ասոնց մէջ այնչափ քիչ են կարողները որ շատ անգամ անհնար կ'ըլլայ շինել գործի մը կամ մեքենայի կտոր մը, ըստ օրինակի կամ գծագրութեան ճիշդ և մաքուր. արդ ամէն մեծ գործարաններ պէտք ունին ճարտարագէտ մեքենագործներու, որք գիտնան պիտոյից համեմատ մեքենայ մը յղանալ, հաշուել զայն կազմող զանազան մասանց տրուելիք չափերը գծագրել և գործադրել. այս կարողութեամբ քանի՞ մեքենագործ ունինք։ Աւասիկ բազմաճիւղ արուեստ մը, մեքենագործութիւն, արհեստ մը որ ամէն արհեստից մէջ յառաջանալու պիտի նպաստէ, և որոյ նախնական տարրերն անգամ չեն գիտեր մեր մեքենագործք։

Նոյնը կրնանք ըսել նաև ելեկտրականութեան նկատմամբ. ելեկտրական ճարտարութիւնը եւրոպական ամեն ճարտարագործութեանց մէջ մտած և դիւրացուցած է շատ գործեր և սակայն դեռ մեզ համար անծանօթ առարկայ մ'է ելեկտրականութիւնը։ Արհեստագէտ մը լաւ գործելու համար, իր գործած նիւթին ամէն յատկութիւնները գիտնալու է, հետեւաբար, արուեստական քիմիագիտութիւնը յոյժ կարեւոր է և գրեթէ ամէն արհեստից մէջ պէտքն զգալի։ Վերջապէս ճարտարագործութիւնը ունի իւր տեսական և գործնական մասերը, միայն գործնականը բաւական չէ, պէտք է ուսուցանել երկուքն ալ։

Կան նաեւ արհեստներ որ օգտակար կրնան ըլլալ, սակայն ոմանք մեծ դրամագլուխ կը պահանջեն գործադրուելու համար, ուրիշներ յատուկ գործարանաց մէջ միայն սորվիլ կարելի է, հետեւաբար մեր արուեստանոցին մէջ չեն մտներ. ի նկատի ունենալով օգտակարն և գործադրելին ընտրութիւն մը պէտք է ընել, պատրաստելու է լաւ ծրագիր մը, որոշելու է թէ ճարտարագործութեան ո՛ր ճիւղերը պէտք է աւանդուին հաստատելի արուեստանոցին մէջ և ըստ այնմ պատրաստութիւն տեսնելու է, զի աւանդելու համար կարող ուսուցիչներ ալ չունինք ամեն ճիւղի համար։

Ուսուցիչ արուեստագէտներ ունենալու երկու միջոց կայ. կա՛մ Եւրոպայէն ուսուցիչ պիտի բերել տանք և կամ ասկից ուսանող պիտի ղրկենք Եւրոպա որպէս զի իւրաքանչիւրը, սորվելով ըստ ծրագրի իւր ճիւղն, 2—4 տարիէն դառնայ Պոլիս, աւանդէ ինչ որ ուսած է. ըստ իս երկրորդ միջոցը լաւագոյն է։

Ինչպէս փորձով տեսնուած է, Եւրոպայէն եկած վարպետներուն վրայ մեծ յոյս դնելու չէ, լաւագոյնները չեն որ կուգան հոս. եթէ կարող իսկ ըլլան դժկամակութեամբ պիտի ուսուցանեն ճարտարութիւնը օտարաց. մինչդեռ եթէ մեր պատանիք հոն ղրկուելով, սորվին և դառնան, մեծ յօժարութիւն պիտի ցուցնեն և պատիւ պիտի համարին լաւ արդիւնք ցուցնելը, թո՛ղ թէ տնտեսագիտօրէն ալ նուազ ծախքով առաւել արդիւնք կրնանք ունենալ։

Թէեւ Արուեստանոցի Պատ. Խնամակալութեան որոշումը և կարգադրութիւնները մեզ ծանօթ չեն, սակայն քանի որ ձեռնարկութիւնը կ'ուշանայ, իրաւունք ունինք կարծելու թէ ո՛չ ծրագիր պատրաստուած է և ոչ նախապատրաստութիւն մը եղած է, որոշեալ ժամանակի մը մէջ արուեստանոցը բանալու, թէեւ Պատ. Խնամակալութիւնը իւր պատճառները կրնայ ունենալ, սակայն չմոռնանք նաեւ թէ ժամանակի կորուստն ալ անդարմանելի է։

Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆԻ ՄԸ ԱՌԻԹՈՎ

Իրա՛ւ մէկը բաւական բարեմիտ ըլլալու է «Թշուառ Ընտանիքը» կարենալ կարդալու համար, բայց ինչպէ՛ս եղաւ, վե՛րջապէս քաշքշելով կարդացի։ Գալով քննադատականին, քննադատողը ամբողջովին իրաւունք ունի, բայց նիւթը այդքան երկար բարակ ստգտում կ'արժէ՞ր. տակէ զատ արգահատելու էր գոնէ, չեմ ըսեր գթալու։

Պ. Մանիէլ Սամա, զոր անձամբ չեմ ճանչնար, իր գրածներէն կը հետեւցնեմ թէ երիտասարդ մ'է, նոյն իսկ շա՛տ երիտասարդ. մեր տղայ (մեր բացատրութիւնով զոր ինքը հարկաւ լաւ կը հասկնայ) որ կեանքը չէ տեսած տակաւին։ Իր ընթերցումները մեր տխուր բանաստեղծութեան նեղ շրջանակէն դուրս չեն եղած, իսկ մինչեւ հիմա գրածները դպրոցի շարադրութեան նիւթեր (narration) եղած ըլլալու են,

Իր վրայ տակաւին իր հայերէնի ուսուցչին ազդեցութիւնը կայ. այդ ազդեցութենէն հարկաւ պիտի ազատի մի օր, բայց մինչեւ այն ատեն այլանդակ գրութիւններ պիտի արտադրէ։

Հայերէնի ուսուցիչներն են մասնաւորապէս որ իրենց աշակերտներու նկարագրի խակութեանը մասնաւորապէս կը նպաստեն։ Ատենով այդ ուսուցիչները բանաստեղծներ եղած են, ինչպէս Պէշիկթաշլեան, այսօր հայկաբաններ են. ու այս հայկաբան բառը կ'ուզեմ որ մնայ. օր մը իբրեւ յատուկ անուն անով պիտի հասկնանք ուսուցիչներու շատ որոշ դասակարգ մը որուն յանձնուած է եղեր մեր քանի մը սերունդներու տոհմային կրթութիւնը։ Ասոնք իրաւ մեծ մասամբ անկեղծ ու աշխատասէր մարդիկ են, կը ջանան զարգացնել իրենց աշակերտները, սակայն իրենց ուսուցման եղանակին մէջ ոչ թէ տոհմային լեզու մը սորվեցնելու յատուկ մեթոդը կայ, այլ իրենց նկարագիրն է որ կը տիրէ։ Աշակերտներուն տրուած ընթերցանութեան նիւթերը այդ նկարագրին համեմատ կ'ընտրուին, առաջարկուած շարադրութիւնները այդ նկարագրէն կը բխին, ու այդ նկարագիրը ձուլուած է ուրիշ հայկաբանի մը, ուրիշ բանաստեղծ-տխուր երիտասարդութեան մը վրայ որ իր կարգին հայկաբանի ուսուցիչն եղած է։

Ասոր հետեւանքը կը լինի աշակերտի ուղեղը երազներով ու տխուր տեսիլներով ուռեցնել. միեւնոյն ատեն տղան հասակով կ'աճի, իր բնախօսական պայմանները կը համակերպին ու այդ ազդեցութիւնը կ'երկարցնեն, ո՛վ անկէ յետոյ ամէն բան տխուր, ամէն բան սեւ կը տեսնէ, գրելու գեղեցկութիւնը տխուր նկարագրութիւններու մէջ կը գտնէ, դաշտերու ծաղիկները, ծովի կապոյտ ալիքները, վերջալոյսի շողերը անպատճառ արցունքի ու հառաչի արտայայտութիւններ են, մինչ իր հայկաբան ուսուցիչը 10 թիւ չի դրեր իր այն շարադրութեան որ այնքան տխուր գոյներով գորշանոյն երեկոյ մը կը նկարէր. մինչ՝ իր ուսուցիչները առհասարակ, այն ատեն իրեն «ընտիր տղայ մ'է» չըսի՞ն, երբ զինքը տեսան տխուր ու խոհուն. որովհետեւ զուարթութիւնը, ծիծաղները մէջ աշխատիլը խենդութիւն ըսել է։ Այսպէս աշակերտը շրջապատող բոլոր պայմանները կը զարգացնեն անոր մէջ ո՛չ թէ անհատը որ զինքը շրջապատող նիւթերու, լաւ գաղափարներու տպաւորութիւնը կրելէ յետոյ իր մասնաւոր դատողութիւնովը պիտի մերժէր կամ ընդունէր զանոնք կամ եզրակացութեան մը յանգէր, այլ կը զարգացնեն մարդ-մեքենան որ ճնշող սովորոյթներուն ներքեւ կը տափակնայ ու ամէն բան ուրիշներու աչքովը կը տեսնէ։

Աս չէ՞ պատճառը որ նոյն իսկ մեր սակաւաթիւ գրագէտներու մէջ չենք տեսներ նկարագրի, հետեւաբար նիւթի խորունկ այլազանութիւն մը. ընդհակառակն մեծագոյն մասը գրականութեան միեւնոյն ձեւը, շատ անգամ միեւնոյն ճիւղը կ'ընդգրկեն, մշակելով արդէն մշակուած նիւթեր. երբ անդին հազար նիւթերու անհատնում հանք մը կը պարունակէ մեր տոհմային կեանքը։

Աս իրաւ է որ, ինչպէս անցեալ օր Արեւելքի տնօրէնը գրեց, գաւառացի գրողներէն կը սպասենք որ մեր ներկայ գրական տափակութիւնը բարեփոխեն. սակայն եթէ գաւառացի գրողները իրաւ տոհմային լեզուին ոգւոյն տեղեակ, անոր ուսումնասիրութեան նիւթեր ունին իրենց չորս կողմը, մինչեւ այսօր ի՞նչ ըրաւ Պոլսական գրականութիւնը անոնց աչքին առջեւ գիտական ուղեցոյց մը պարզելու համար։ Գիւղական կեանքը նկարագրելու մէջ դժուարութիւն մը չկայ, բայց գիտական մեթոտով այդ կեանքին մէջ հոգեբանական, իմաստասիրական պարագաները քննել, վեր հանել, ընդլայնել, ահա կարեւորը որ հաճելի և օգտակար պիտի ընէ այդ տեսակ գրուածներու ընթերցումը. Կովկասի հայ լրագրութիւնը այս կերպ աշխատակիցներ ունի գաւառներու մէջ, մեր լրագրութիւնը մինչեւ այսօր քանի՞ նմուշներ ցուցուց։

Երբ մեր գրականութիւնը այս վիճակին մէջ է, հարկաւ հայկաբաններուն պիտի մնայ մեր աղուոր Մայրենի լեզուն աւանդելու հոգը, տոհմային գրականութիւնը հասկնելու պաշտօնը։

Ուրեմն իրա՞ւ է որ մեր տոհմային գրականութիւնը այն ընթերցումներու կամ հաւաքածոներու մէջ ամփոփուած է որ այսօր ուղեցոյցներ եղած են հայերէնի դասաւանդութեան մեր բոլոր վարժարաններու մէջ. իրա՞ւ է որ չափահաս աշակերտներու թելադրուած ուսումնասիրութեան նիւթերը պիտի կազմեն միշտ ալեկոծումը, աղքատ ձկնորսի նաւակը, մայրացեալ ծերունին, աշնան երեկոյ մը, միշտ տրտում քօղով մը ծածկուած. ի՞նչ, այս հիւանդ դաստիարակութիւնը սերունդէ սերունդ տառապեցուց մեզ արդէն, դեռ պիտի շարունակէ՞. ու կը մեղադրէ՞ք տակաւին որ Պ. Սամա մը, խեղճ տղան, կը համարձակի իր «Թշուառ Ընտանիքը» երեւան հանել նոյն իսկ պարծանքով մը։

Ասոնք սակայն ընդհանուր գիծեր են.— ուսումնասիրել այն պատճառները որ մեր ուսուցիչներու, դաստիարակներու նկարագրի կազմութեանը կը նպաստեն, ազդեցութիւնը՝ զոր կը կրեն իրենց ապրած շրջանակին մէջ առհասարակ մեր բոլոր գրողները. այն ամէն բնական և անբնական պայմանները՝ որոնցմով կը շրջապատուին մատաղ սերունդի սիրտն ու հոգին դպրոցներու մէջ. ահա՛ նիւթեր որ կրնան իրական բարեշրջում մը յառաջ բերել մեր գրական ու դաստիարակական գործերուն մէջ։

Փ.

=)(82)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Նախ փորձեց ընդդիմանալ, գլուխը խոթել յարդին մէջ՝ զինք համակող յուսահատութենէն ազատելու համար։ Բայց գաղափարը թէ ամէն մարդ ոճրագործ կը կարծէր զինք, թէ ինքն իսկ առիթ տուած էր ամէն կասկածներու իր առջի օրուան ամօթալից փախուստովը, շարունակ կը ցնցէր զինք բուռն ընդոստումներով։ Ինչպէս ապացուցանել իր անմեղութիւնը։ Ցուցնելով իր մօր նամակը, և յայտնի է թէ ծախուած դրամը անկից առած էր։ Բայց եթէ տ'Արժանթօն իմանար... Հեռանկարի պակասը որ պզտիկ ուղեղներու մէջ փոքր պատճառները մեծերէն առաջ կը դնէ, անմիջապէս կը ստիպէր զինք թողուլ փրկութեան այս միջոցը։ Զարհուրելի վէճ մը կը տեսնէր Օլնէթի մէջ, և խեղճ Շարլօթը արտասուալից...

Բայց այն ատեն ի՞նչ միջոցներով ինքզինքն արդարացնել։ Եւ մինչ իր յարդի դէզին վրայ պառկած դեռ առջի օրուան գինովութեամբը ջախջախուած կոգորէր իր խղճին այս դժուարութիւններուն մէջ, աշխատութեան աղմուկը, գործունէութիւնը կը բարձրանային իր չուրջ, ժամահարը կը հնչէր իր գլխուն վերեւ, և այդ ծանր թրթռումը կը նմանէր յամր, անողոք ոտնաձայնին վրէժխնդրի մը որ կուգար։

Ժամը երկու։ Ժամը չորս։ Ահա գործաւորները ներս կը մտնան, դուրս կ'ելլան, իրիկուն պիտի ըլլայ, և մինչեւ իրիկուն ժամանակ ունի իր անմեղութիւնն ապացուցանելու համար։ Եթէ ստակը չը հասուցուի, բա՜նտ։ Ճէք կ'ուզէր հոն գտնուիլ արդէն։ Կը թուի իրեն թէ հանգիստ պիտի ըլլայ փակուելով այնքան մութ այնքան խորունկ գետնի մը մէջ ուր ոչ ոք գայ զինքը պահանջէ։ Կարծես միտքէն կ'անցնի սոսկալի չարչարանքը որուն պիտի ենթարկեն զինք։ Յանկարծ կը լսէ ելնարանի ճռնչիւնը ուսկից ժամահարին սենեակը կ'ելլուի։ Մէկը կը շնչէ, կը հառաչէ, քիթը կը խնչէ դրան ետին, ուր կը հնչէ վերջապէս փոքր հարուած մը՝ ինչպէս կը զարնեն փոքր երկչոտ մատներ որոնք միշտ կը վախնան չափազանց աղմուկ հանելէ։ Ցետոյ բանալը դարձաւ կղպանքին մէջ։

—Ես եմ... ո՜ւֆ. ի՜նչ բարձր է եղեր։

Փոքր շնորհալից ու համարձակ կերպարանքով մը ըսաւ սակաւ, բայց այնքան լացած է, սովորաբար իր այնքան կոկիկ ու զորկ մազերն այնքան խառնամանուած են իր գլխարկին տակ, իր աչքերն այնքան կարմիր, այնքան ուռած, որ այս կեղծ զուարթութիւնը իր վիշտին հետքերուն վրայ՝ աւելի եւս դուրս կը ցայտեցնէ զանոնք։ Խեղճ աղջիկը կը ժպտի Ճէքին, որ զանիկա կը դիտէ տխրօրէն։

—Տգեղ եմ, հէ՛... Սոսկում կ'ազդեմ... Արդէն սովորած եմ գեղեցիկ չգտնել ինքզինքս։ Ծամածռումներ կ'ընեմ երբ ինքզինքս կը դիտեմ հայելիին մէջ։ Հասակ չունիմ, ձեւ չունիմ, անշնորհք քիթ մը և մանր աչքեր։ Ա՛հ, երէկուընէ ի վեր ասոր վրայ միայն կը մտածեմ... Եւ իմ փոքր Մանժէնս որ այնքան սիրուն մարդ է։ Իմ բոլոր պակասութիւններուս աչք գոցելու համար իրօք պէտք ունէր իմ դրամօժիտիս։ Նախանձոտ աղջիկները երեսիս կ'ըսէին. «Ստակիդ համար քեզ կ'առնէ...» Իսկ թէ ես չէի հաւատար։ Է՛հ, այո, ստակս կ'ուզէր անիկա, բայց ես կը սիրէի զինքը։ Եւ կը մտածէի. «Երբ իր կինն ըլլամ, պիտի ստիպեմ զինքը որ ինքն ալ զիս սիրէ...» Բայց հիմա, կը հասկնաք, պզտիկ Ճէքս, բնաւ միեւնոյն բանը չէ։ Արկղիկիս մէջ մնացած հազար ֆրանքին համար ինծի պէս տգեղ աղջիկ մը չի պսակուիր։ Արդէն, երբ հայր Ռուտիք չորս հազար ֆրանք միայն տալ կ'ուզէր, Պ. Մանժէն ըսած էր թէ այդ գնով նախամեծար կը համարէր ամուրի մնալ։ Ուստի գիտեմ, երբ այս իրիկուն գայ, ի՛նչպէս պիտի սրբէ իր փոքր պեխը և իր հրաժեշտի մեծարանքը պիտի ընէ ինծի։ Օ՛հ, անշուշտ այս նեղութիւնը պիտի խնայեմ իրեն, նախ ես պիտի ետ դարձնեմ իր խօսքը... Միայն... միայն... բոլոր երջանկութենէս հրաժարելէ առաջ, ուզեցի ձեզի գալ գտնել և քիչ մը հետերնիդ խօսակցիլ, Ճէք։

Ճէք խոնարհած էր գլուխը։ Կուլար։ Որքան ալ պզտիկ ըլլար, կը հասկնար թէ կնոջական ի՜նչ ստորնացում կար այդ միամիտ խոստովանութեան մէջ զոր Զենայիտ կ'ընէր իր տգեղութեան վրայ։ Եւ յետոյ այնքան արտաշարժ էր այդ առաքինի աղջկան վստահութիւնը իր սիրոյն վրայ, իր տանտիրուհիի յատկութեանց վրայ՝ հարսնիքէն յետոյ շահելու համար ամբողջ գնուած այդ ամուսինը։

Անոր լացը տեսնելով, աղջիկը ուրախութեան զեղում մը ունեցաւ։

—Ա՜հ, ես իրենց կ'ըսէի թէ անիկա չար չէր, թէ իրեն ցուցնելու պէս աղէկ դէմքս զոր արցունքներն այնքան կարմրցուցին երէկուընէ ի վեր, անոր սիրտը պիտի կակղէր, անիկա պիտի ըսէր. «Յանցաւոր եմ միշտ պատճառելուս սա խեղճ Զենայիտին զոր ա՛յնքան ուրախ տեսայ կարգուելուն որ հրճուանքէն կը խոզար իր դարանին առջեւ։» Իրաւ է թէ երէկ առտու երբ ձեռքս առի արկղիկս որ ափ մը ձիւնի ծանրութիւնը միայն ունէր, կարծեցի թէ սիրտս գողցած են, հոս կուրծքիս տակ այն ատեն մեծ պարապ մը կը զգայի. որ անկից ի վեր կը շարունակէ։» Այնպէս չէ՞, Ճէք, բարեկամս, ինծի պիտի դարձունես դրամօժիտս։

—Բայց կ'երդնում որ ես չառի։ Զենայիտ։

—Զի, մի՛ այդպէս ըսեր։ Ինէ չես վախնար, այնպէս չէ՞. չեմ յանդիմաներ քեզ։ Միմիայն ըսէ թէ ուր է ստակս։ Գիտեմ որ քիչ մը պակսած ըլլալու է. բայց ի՞նչ փոյթ ունի։ Մենք գիտենք երիտասարդներուն ի՛նչ ըլլալը. զուարճանալ կ'ուզեն։ Ա՛հ, ա՛հ, արդէօք ընտիր խաղցեցիք հայր Ռուտիքին ստակները։ Աւելի աղէ՛կ։ Բայց ըսէք ո՛ւր է մնացածը։

—Շնորհ ըրէք, Զենայիտ, մտիկ ըրէք զիս։ Ես չգողցայ... կը սխալիք։ Ես չեմ գողցեր։ Օ՛հ, սոսկալի բան է որ ամէն մարդ այսպէս յանցաւոր կարծէ զիս։

Զենայիտ կը շարունակէր առանց տղան մտիկ ընելու.

—Բայց համոզուեցէք որ ա՛լ չպիտի ուզէ զիս, թէ ա՛լ լմնցած է խեղճ Զենայիտին ամուսնութիւնը... Ճէք, բարեկամս այս չարութիւնը մի՛ ընէք ինծի։ Օրին մէկը անշուշտ պիտի զղջաք... յանուն ձեր մօր զոր այնքան կը սիրէք. յանուն ձեր փոքր բարեկամուհիին որուն վրայ միշտ կը խօսէիք ինծի,—ո՞վ գիտէ, թերեւս պատահի ձեր նշանածն ըլլայ, վասնզի պզտիկներու այս բարեկամութիւնները երբեմն շատ հեռու կ'երթան.—Է՛հ, յանուն ձեր բարեկամուհիին կը խնդրեմ այս բանը։ Օ՛հ, Աստուա՛ծ իմ, դարձեալ ոչ կ'ըսէք։ Ի՞նչպէս պաղատելու է ուրեմն ձեզ... Տեսէք ծնրադիր և ձեռնամած կ'աղաչեմ, ինչպէս Ս. Կոյսին առջեւ։

Ծնրադրելով այն քարին մօտ ուր աշակերտը նստած էր, նորէն կը սկսէր լալ խղդուկներով, հեծծումներով, բոլոր այն ընդդիմութիւններով, զորս արցունքները կը գտնեն այդ ուժեղ բնաւորութեանց մէջ որոնք սովորաբար արտաքին ցոյցերու անկարող են։ Այն ատեն յուսահատութիւնը պայթման մը կը նմանի. խորքերէն դուրս գալով, կ'ահաբեկէ, կ'այրէ լաւայի մը պէս, կը տարածուի անծանօթ զօրութեամբ մը։ Այդպէս ծնրադիր՝ իր գեղջկական տարազին մէջ, իր ճերմակ գլխարկը գետնամած՝ ջերմեռանդ պաղատանքի դիրքով, Զենայիտ իրօք պատկերն էր այն մեծ յուսահատութեանց, այն տրտմագին աղաչանքներու որք կը նշմարուին ամայի եկեղեցիներու անկիւնները, շաբթու մէջ, Պրըթոնեան գեղերու գոզը։

Ճէք անոր չափ տրտմած, կը փորձէր բռնել անոր ձեռքն ուր հարսնախօսութեան արծաթ մատնին կ'ընդգրկուէր նոր նոր և ծանր. կը ջանար նորէն ինքզինքը պաշտպանել, արդարացնել։

Յանկարծ Զենայիտ ոտքի ելաւ մէկ ոստումով.

—Պիտի պատժուիք դուք... կեանքերնուդ մէջ ոչ ոք պիտի սիրէ ձեզ, վասնզի չար սիրտ մը ունիք։

Աղջիկը դուրս ելաւ փակելով մէկ շունչով իջաւ մինչեւ տնօրէնին խուցը որ իրեն կը սպասէր հօրը հետ։

—Ի՞նչ լուր։

Զենայիտ չպատասխանեց, շատացաւ գլխովը «չէ» ըսելով, վասնզի կոկորդը դեռ արցունքներով խղդուած՝ չէր կրնար խօսիլ։

—Այդչափ մ'ալ տխրիք, աղջիկս։ Արդարութեան դիմելէ առաջ որ աւելի յանցաւորները պատժել կ'ուզէ քան անոնց բրած չարիքը դարմանել, միջոց մը կը մնայ մեզ։ Ռուտիք կը հաւատայ զիս թէ այս թշուառականին մայրը շատ հարուստ մարդու մը հետ ամուսնացած է... Արդ պիտի գրենք անոր... Եթէ ազնիւ մարդեր են, ինչպէս ըսին ինծի, ձեր դրամօժիտը չէ կորսուած։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ 27/8 ՅՈՒՆԻՍ, 1896

Քաղաքական Տեսութիւն

ՌՈՒՍԻԱ.—Մոսկուայ թագադրութիւնը.— Շաբաթ օրը ջախջախման օրն էր, կիրակին՝ թաղման օրն եղաւ։ Առտուն կանուխ եկան նոր այրիացած կիներն և որբացած զաւակնին, ու խռնեցան գերեզմանատան, լալով ու ողբալով։ Շատ մը զօրախմբեր կը հսկէին բարեկարգութեան, զգուշութիւն մը զոր եթէ առաջուց ըրած ըլլային Խոտինքայ հրապարակին վրայ, աղէտը տեղի չէր ունենար։ Եղեւնեփայտի (չամ) մեծ կրակներ չորսդին կը վառէին՝ օդը մաքրելու համար։ Ազատութ խմբեր այն կրակները պաշարած են՝ տաքնալու համար։ 500 բանուոր կ'աշխատէին՝ ամեն մին 60—70 խորտս երկայնութեամբ տասն փոս փորելու, ձրի թաղումներուն համար։ Այս փոսերը իբր հազար դագաղ պարունակելու համար՝ էին, հարիւրաւոր անհատական գերեզմաններէն զատ ուր փոխադրութեան տէր ունեցող մեռեալները։ Դեռ շատ մը մեռեալք չեն ճանչցուած, և հետեւապէս, անոնց հաշուոյն կայսերական 1,000 րուբլի բաշխումը դեռ տեղի չէ ունեցած։

Առաւօտեան ժամ 8ին բացօթեայ խորան մը սարքուեցաւ, որոյ վրայ կային խաչեր, մոմեր, խնկամաններ, և վեց քահանայ և դպրաց դաս մը հոգեհանգստեան արարողութիւն կատարեցին։ Ազատութներէն շատեր բերին յանձնեցին թղթի կտորներ որոց վրայ իրենց ազգականներուն անունները նշանակուած էին, և քահանայք իրենց աղօթից մէջ յիշատակեցին այն անունները։ Հարիւրաւոր դագաղները մէկէն զատելու ձայնին հետ կուգար կը միանար Մուժիկ կիներուն լալն ու ողբն, որ մերթ ընդ մերթ դառնալով իրենց սիրելեաց դագաղներուն, կը հառաչէին ըսելով «Սիրելի հայրիկ, (կամ սիրելի մայրիկ, և կամ սիրելի աղջիկս,) ներէ՛ քեզի եղած չարիքը. Ներէ՛։ Աստուած հոգիդ լուսաւորէ»։ Ննջեցեալներուն ճակտին վրայ ժապաւէնի կտորներ դրուեցան, որոց վրայ գրուած էին հոգեւոր խօսքեր։ Ուրիշներ ալ կրօնական սեւորակներ և այլ յիշատակներ դրին դագաղներուն մէջ։

Ժամ 10ին սկսաւ դագաղները փոսերուն մէջ իջեցնելու գործողութիւնը։

Այն դիակներ որք ճանչուած էին՝ նախ և առաջ թաղուեցան։ Սպիտակով լեցուն մեծ խաչեր բերուեցան փայտէ շինուած, և ձրի բաշխուեցան սգակիրներուն, որպէս զի ամեն ոք այն խաչերուն վրայ նշան ընելով գնէ իւր ննջեցեալին թաղուած տեղը, որպէս զի յառաջիկային կարող ըլլայ անոր գերեզմանը գտնել։ Այսպէսով ալ հոգեւոր մխիթարութիւն մը կը սնուցէր այն սգակիրներուն համար ո՛րչ պիտի ընէին խեղճ Մուժիկներն եթէ ո՛չ իսկ իրենց մեռեալներուն տեղը կարենային որոշել։ Մոսքուայի իշխանութեանց այս կարգի ժառանգումները գովելի էին։ Պախարակելին՝ աղէտ առաջուան զանցառութիւնն էր։ Կարգադրութիւնն այն է եղեր որ ժամ 10ին պիտի սկսէր կայսերական ընծայներու բաշխումը ժողովրդին։ Ոստիկանութեան և զինուորական իշխանութեան ալ հրաման դրկուած էր որ որոշեալ ժամէն նոյն հրապարակը դրկուէին ժամ ու թէին։ Ո՛չ որ միջոցէն կ'անցուէր եղեր թէ ժամն ուշէն ալ առաջ, կէս գիշերէն ի վեր բազմութիւնը պիտի խռնէր հրապարակին, և անկէ եարն հսկողութիւնն անկարելութեան պիտի մատնուէր։

Ըստ Նորոսոյն տեղեկութեանց, մեռեալներուն թիւն հասած է չորս հազար, և տակաւին երկու հազարի չափ վիրաւորուածներ կը դարմանուին հիւանդանոցի մէջ։

Լորտ Սալզպըրի, Մոսքուայի աղէտին գոյժը վեհ. Թագուհւոյն հաղորդելէն անմիջապէս ետքը, հեռագրաւ հրահանգ տուաւ անգլ. դեսպանին ի Մոսքուա՝ յանուն վեհ. Թագուհւոյն և յանուն Բրիտանական կառավարութեան խորին ցաւակցութիւն յայտնել Ցարին՝ տեղի ունեցած դժբախտութեան համար։

Լորտ Սալզպըրի, ի դարձին Թագուհւոյն ընդունելութենէն, երկար ունկնդրութիւն մ'ընդունեց զՍըր Ֆիլիփ Քըրրի, որ Փարիզէ Լոնտոն ժամանած էր։

ՖՐԱՆՍԱ ի սկզբան կը յատմնար իւր թեւարկութիւնն հաստատելով Մատակասքարի վրայ։ Յետոյ, գաղթային կուսակցութեան գոհացուցում տալու համար, որպէս զի խաղաղութեան, թեւարկութեան պայմաններն, այսինքն՝ Ցիւլէն զօրավարին Թանանարիվ մայրաքաղաքը մտնելէն ետքը Հովաներու Թագուհւոյն ստորագրել տուած դաշնագիրն եղծուեցաւ, և պայմանագրութիւն մը ստորագրել տրուեցաւ Թագուհւոյն, առանց Ֆրանսայի կողմէ բան մը ստորագրուելու։ Շատ չանցած այս ալ բաւական չսեպուեցաւ, և կառավարութիւնը Խորհրդարանին մատոյց օրինագիծ մը, որով Մատակասքար պարզ գաղթականութիւն մ'ըլլալ կը հռչակուի, ուրիշ գաղթականութեանց պէս, ուր երեսփոխան և ծերակուտական կը ղրկէն Փարիզ։ Այս վերջին որոշման նպատակն է օտար Տէրութեանց Մատակասքարի հետ կնքած առեւտրական դաշնագիրը չեղեալ նկատել։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հանոդօ Երեսփոխանական յանձնաժողովին առջեւ յայտարարեց թէ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնն առաջին եղած է ճանչնալու թէ Մատակասքարին Ֆրանսայի անցնելուն վրայ՝ ուրիշ Տէրութեանց Մատակասքարի հետ յառաջագոյն կնքած ամեն դաշնագիրք իրենց ոյժը կորսուած են։ Յանձնաժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց կառավարական ծրագիրն։

ՄՈՍՔՈՒԱՅԻ ոստիկանութեան վերատեսուչն ինքնասպան ըլլալ փորձեց՝ ազնիւն հետեւանօք, բայց թիկնապահը կրցաւ ըեվոլվէրը ձեռքէն խլել։

ՔՐԻՒԿԸՐ Նախագահին նկատմամբ երախտագիտութեան և համակրութեան ջերմ ցոյցեր եղան ի Թրանսվալ՝ դատապարտելոց արձակման առթիւ։

ՊԱՊԸ կարդինալութիւն կուտայ Փարիզի, Վիեննայի, Մատրիտի և Լիզպոնի նուիրակներուն։ Պրուքսէլի նուիրակն ի Փարիզ նոյն պաշտօնին կը կոչուի։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԳԱՀԸՆԿԷՑ-ՄԵՏՐԱՊՈԼՏԻՆ ԽՆԴԻՐԸ

Պուքրէշէ մայիս 31 թուով հետեւեալ տեղեկութիւնք հաղորդուած են առ. Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէ.

Գահընկէց-մետրապոլտին ու սինոդական մեծամասնութեան վէճն անակնկալ երեւոյթ մը առաւ։ Երէկ, յետ միջօրէի, կրօնական գործոց նախարար Պ. Բոռի հրաման ղրկեց գահընկէց-մետրապոլիտ Տ. Գենադիէ արքեպիսկոպոսին որ հետեւեալ օրուան համար ի նիստ գումարէ Սինոդը։ Մետրապոլիտը չհնազանդեցաւ այս հրամանին. որովհետեւ, ըսաւ, Սինոդի անդամոց մեծամասնութիւնն երկրս բացակայ եղած ըլլալով Սինոդի յաջորդական երեք գումարումներէն, առանց բանաւոր պատճառի, պէտք էր ուրեմն զանոնք հրաժարուած նկատել։ Միւս կողմէ, Ռոմանի եպիսկոպոսն, որ յուրդ իբրեւ գահընկէցին բարեկամ ճանչցուած էր, ներկայ գտնուեցաւ մայիս 29ի գումարման, որ տեղի ունեցաւ նախագահութեամբ Եաշի մետրապոլիտին։

Սինոդի այս գումարման մէջ կրօնական գործոց տեսուչ Պ. Բոռի ղատաքինն խօսք առնելով, հրաւէր կարդաց մետրապոլիտներուն որ խնդրոյն վրայ որոշում մը տան վերջնապէս։ Տ. Գենադիեոս Ֆըլր եպիսկոպոսն այն առթեն կարդաց ուրիշ երկու եպիսկոպոսներու հետ իւր ստորագրած մէկ ամբաստանագիրն, որով Տ. Գենադիէ մետրապոլիտը կ'ամբաստանուէր օրինականութեամբ, ազգակցութեամբ և սրբապղծութեամբ կամ՝ այն տեսակ չարաչահութեամբ որով Եկեղեցւոյն ստացուածքներուն վրայ ձեռք կը դնէ եղեր։ Մետրապոլիտը կ'ամբաստանուէր նաեւ նորութիւններ փորձելուն համար Եկեղեցւոյ ծէսերուն և արարողութիւններուն մէջ, և արքեպիսկոպոսաց իշխանութիւնը կրճատել ճգնելուն համար։

Յետ ընթերցման ամբաստանագրին, ներկայ տասներկու մետրապոլիտք գաղտնի քուէարկութեամբ առաջարկ մ'ընդունեցին, որուն համեմատութեամբ գահընկէց-մետրապոլիտն ամբաստանութեան կ'ենթարկէ, և կը կախակայէ իւր իշխանութենէն, զոր պէտք է առժամապէս վարէ Ս. Սինոդի երեք անդամէ մասնախումբ մը։

Ս. Սինոդին այս որոշումը կրօնական գործոց նախարարութեան կողմէ մատուցանցաւ նախարարական խորհրդին, և նոյն օրն իսկ արքայական վաւերացման ենթարկեցաւ։ Գահընկէց մետրապոլիտը չուզեց Պուքրէշի մետրապոլիտարանի քանցէլարիան յանձնել Ս. Սինոդէն կարգուած մասնախումբին։ Ասոր վրայ բռնութեան դիմել պէտք եղաւ։ Քանցէլերիային դիւանները կրնական տարուեցան ոստիկանութեան վերատեսչին ձեռամբ, ի ներկայութեան արքայական դատախազի մը և կրօնային նախարարութեան քանի մը բարձրաստիճան պաշտօնատարաց։ Ոստիկանութեան գործակալներ մետրապոլիտարանի չուրջն հսկողութիւն կ'ընէին կիրակի օրն և հետեւեալ օրը։

Ինչպէս հեռագիրն ալ ծանուցած է, Ռումանիոյ Սինոդն իւր Բշ-ի նիստին մէջ դատապարտեց գահընկէց-մետրապոլիտն ստորճանողրկութեան և վանքի մը մէջ փակման իբրեւ պարզ աբեղայ։ Այս որոշում անմիջապէս գործադրեցաւ, և մետրապոլիտն հիմա վանք մը կը գտնուի, ուր կառավարութիւնը փոխադրել տուաւ զինք։

Ռումանիական օրէնքն կրօնային գործոց մատակարարութեան վերաբերեալ գլխուն 21րդ յօդ. ը կը տրամադրէ թէ Ռումանիական Օրթոտոքս Եկեղեցւոյ գործերը պէտք է կառավարուին ի ձեռն Սինոդի մ' անոր վերաբերեալ յատուկ օրէնքին համեմատ։

Սինոդական օրէնքն ալ 12րդ յօդ. ն կ'ըսէ թէ Ռումանիոյ ինքնագլուխ Օրթոտոքս Եկեղեցւոյն Ս. Սինոդը կարող է որոշում տալ եկեղեցական, կարգապահական և եկեղեցական-կանոնական ամեն գործի վրայ։

16րդ յօդուածն ալ կ'ըսէ թէ մետրապոլիտներն ինչպէս և ստորադաս եպիսկոպոսներն որք եկեղեցական յանցանաց մէջ գտնուին՝ կը դատուին Սինոդի առջեւ։

Բուքրէշէ Քորէսբոնտէնցի թղթակիցը կ'ըսէ թէ 1893էն ի վեր որ Տ. Գենադիէ մետրապոլիտ իշխանութեան վրայ էր, ջանահնար կ'ըլլար ոչնչացնելու Ս. Սինոդին որոշումներն և բացարձակ իշխանութիւն ձեռք ձգելու կը հետամտէր։ Այս պայքարին մէջ Տ. Գենադիէ ի վերջոյ մինակ մնաց Ս. Սինոդի անդամ տասնեւհինգ մետրապոլիտներուն դէմ։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՀԱԲԵՇԱՍՏԱՆ.—Զուիցերիայի ճարտարագէտ Իլկ, որ Մենելիք թագաւորին վստահութիւնը գրաւած մարդ մ'է, և կերպիւ իւիք անոր գործակատարն է Եւրոպիոյ մէջ, չարթուս մէջ Հաբէշստան պիտի ուղեւորի, հաբէշ-իտալական հաշտութեան պատրաստելու դաշնագրի ծրագիր մը, որով Իտալիա կը հրաժարի Հաբէշստանի վրայ թեւարկութենէ, որոյ փոխարէն Հաբէշստան ալ խոստանայ ուրիշ ոչ մէկ Տէրութեան թեւարկութիւնն ընդունիլ իւր երկրին վրայ։ Մաքէպի գիծը սահման կ'որոշուի Իտալիոյ և հաբէշական ստացուածոց։— Այս ամենն աղէկ. բայց Մենելիք կ'ըսէ թէ մարդ իւր գործին չի խառնուիր։ Ինք իրաւունք չի ճանչնար Իտալացիներուն՝ իրեն պայմաններ առաջարկելու։

ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ, որ Լիվոռնօ ժամանեց, վաղը պիտի հասնի Չիվիդա-Վէքիա, Հռոմայ նաւահանգիստը։ Սէյմըր ծովակալ՝ իւր նաւատորմին բարձրաստիճան սպայից հետ, ցամաք ելնելով, երկաթուղով Հռոմ պիտի երթայ, իրենց մեծարանքը մատուցանելու Ումպէրդօ թագաւորին, և յետոյ ծովային նախարարին հետ տեսակցելու։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 7 Յունիս.— Բաւական սրտաշուշութիւն պատճառեց իտալիան քաղաքական շրջանակ մէջ այն հարցումն որ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ եղած էր՝ Հաբէշստանի վերաբերեալ իտալիան «Կանաչ Տետրակին» հրատարակման առթիւ։ Անգլ. կառավարութեան այն պատասխանը թէ իտալիան կառավարութիւնն սոյն հաւաքածոյին զանազան մասանց հրատարակման համար խորհուրդ հարցուցած չէր Անգլիոյ՝ անհաճոյ տպաւորութիւն բրաւ։ Խօսք կայ արտաքին գործոց նախարար Սերմոնէդա դքսին հրաժարման։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ծերակոյտն որոշեց Քուպայի գործոց մասին իւր յարմար դատածն ընելու կատարեալ ազատութիւն տալ Քլիվլէնտ նախագահին։

ՄԱՏՐԻՏ.—Զօր. Պոլէրօ, իրեն դէմ որոշուած կարգապահական պատժին հետեւանքով հրաժարեցաւ Զ. շրջանակի զինուորական հրամանատարի պաշտօնէն, և յաջորդեց Սիրիցօ զօրավար։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ «ԽԱՐԻՍԽԸ»

Վիեննայի «Անգրը» (Խարիսխ) անուն Ապահովագրական Ընկերութեան տեղեկագիրն որ աչքերնուս առջեւ է, ընդհանրապէս ապահովագրութեան օգուտներուն վրայ երկու խօսք գրուցելու առիթ կ'ընծայէ։ Ամէն ոք գիտէ որ իր մահէն ետքն իբրիններուն ապրուստ մը ապահովելու, կամ իր կեանքին մէջ իսկ իրեն դրամագլուխ մը կամ իւր զաւակաց օժիտ մը ապահովելու համար թէեւ կան շատ միջոցներ, բայց ամենէն ապահովը դարձեալ ապահովագրութիւնն է։ Հոս շահագիտութիւն չկայ. միայն ապահովութիւնն է խնդիրին։ Ուր որ շահագիտութիւն կայ, հոն բնական է որ շահն ալ աւելի ըլլայ։ Բայց փորձառութեամբ, հաւանականութիւն ալ կայ որ յուսացուած շահը չգոյանայ, և իր իրեններուն ապագան մէջ խաղայ։ Բացարձակ ապահովութեան համար, մարդ չի նայիր իր դրամին տոկոսին, և յապահով ապահովագրական ընկերութեանց քով նոյն շահը գտնելու վար վաճառականութենէն, սեղանաւորութենէն և արհեստագործութենէն կ'ակնկալէ։ Ապահովութիւնը միայն կը փնտռէ, և այնքան աւելի դիւրաւ կը գտնէ զայն որքան պատուաւոր ըլլայ իր դիմած ընկերութիւնն։ Այս պատուաւոր ընկերութեանց մէջ որոշ տեղ մ'ունի նաեւ Վիեննայի Անգրը։

Այս Ընկերութիւնն 1894ին նոր հասոյթ գոյներ է ապահովագիրներէն 6,309,055 փիորին, տոկոսներէն 2,183,237, կալուածներէն 154,289 և զանազան հասոյթներէն 151,739 փիորին, գումար 8,798,322 փիորին։

Արկածներու ճիւղէն զատ, միայն կեանքի ապահովագրութեան համար նոյն տարւոյն ընթացքին մէջ 10,327 առաջարկութիւնք ներկայացած են Ընկերութեան, 28 միլիոն 685 հազար փիորինի արժէքով։

Ապահովագրական Ընկերութեանց մասին գիտելի կարեւորագոյն պարագան սա՛ է թէ իրենց պահեստի դրամագլուխն, որմէ վճարում պիտի ընեն իրենց ապահովագրեալներուն, որով դէմ պիտի դնեն իրենց յանձնառութեանց կամ պարտականութեանց, ի՞նչպէս գործածուած է, ո՛ւր դրուած է, ի՞նչ վիճակի մէջ կը գտնուի։

Այս տեսակէտով ալ հետեւեալ հաշիւն ուշագրաւ պէտք է ըլլայ.—

Անգրը Ընկերութեան նոյն տարւոյն գոյքը կը հասնի 53 միլիոն 87 հազար 759 փիորինի, այսպէս բաժնուած.

Կալուածներու յատկացուած	1,924,154
Արժեթղթերու	34,142,465
Փոխատուութիւնք՝ արժեթղթոց վրայ	360,352
Փոխատուութիւնք՝ գրաւի վրայ	12,539,765
Դրամատուններու մէջ	555,248
Փոխատուութիւնք Ընկերութեան մուրհակներուն վրայ	1,949,938

Անգրը Ընկերութիւնն իւր գոյքն այսպէս բաշխելով, Աւստրիան ապահովագրական օրինաց կատարելապէս համաձայն չարժած է։ Իւր գործողութիւններուն հսկող կառավարական գոմիսէրն է Պ. ֆոն Ժան Մուք, Ներքին գործոց նախարարութեան մէջ դիւանապետ հաշուական գործողութեանց։

Ուրիշ ապահովութիւն մը զոր պէտք է պահանջենք այստեսակ Ընկերութիւններէն՝ իրենց Վարիչ Մարմնոյն պատուաւորութիւնն է, և այս տեսակէտով ալ Անգրը կարեւոր դիրք մը կը բռնէ։ Իր վարչական խորհրդին գլուխը կը տեսնենք հանրածանօթ ազնուականն ու պետական մարդն Վսեմ. Էտմոնտ Զիչի, ներքին խորհրդական Աւստրիան կայսրութեան։ Անոր մէջ կան կոմս Ռոտոլֆ Հոյոս, կոմս Եոզէֆ Հոյոս, կոմս Անդրուան Բրօքէշ տ'Օսթէն, և այլ հանրածանօթ անուններ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ օրէն ի վեր Սկիւտար կը գտնուի, ուր պիտի մնայ մինչեւ չորեքշաբթի։

Խասգիւղի թաղական խորհրդոյ համեմատականի ընտրութիւնք երէկ կատարուեցան և նոր թաղական խորհուրդը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Առաջին ատենապետութեան մէջ ընտրուած

Գէորգ էֆ. Տեմիրճեան

Համեմատական ատենապետութեան մէջ ընտրուած.

			քուէ
Կարապետ	էֆ.	Թիրեաքեան	314
Միհրան	»	Օտապաշեան	250
Խաչիկ	»	Սվաճեան	237
Յակոբ	»	Մխիթարեան	235
Գրիգոր	»	Պալըքճեան	207
Յովհաննէս	»	Արծրունի	191
Յարութիւն	»	Աստուածատուրեան	185
Կարապետ	»	Ճիզմէճեան	175
Ռէթէոս	»	Թաղէոսեան	

Ըստ օրինի այս վերջին երկուքէն երիցագոյնը կ'ըլլայ նոր թաղական խորհրդոյ անդամ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Երէկ գիշեր, Գարաեան Ազն. Ստեփան էֆէնտիի տան մէջ տեղի ունեցաւ Մեծ. Տորթ. Բարթող էֆէնտի Մինէճեանի ամուսնութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Գոհարիկ Գարայեանի։

Պսակի արարողութիւնը կատարուեցաւ պարզ, այլ վայելուչ հանդէսով մը որուն նախագահէր Գեր. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեանց, շրջապատեալ ուրիշ եկեղեցականներէ։

Ն. Գերապատուութիւն գեղեցիկ քարոզ մը խօսելով, օրհնեց Գարայեան և Մինէճեան ընտանիքները և երջանիկ ու երկար կեանք մաղթեց նորապսակ ամոլին։

ՏԻԿԻՆ ՄԷՆԷՆԱՑ ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ՄԱՅՐ
ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՒ ԱՍԱՏՈՒՐ ԷՖԷՆՏԻՆԵՐՈՒ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ «ՄԱՆՋՈՒՄԷ ԷՖՔԵԱՐ» ԼՐԱԳՐՈՑ

Յետ կարճատեւ հիւանդութեան, այսօր կնքեց իւր մահկանացուն ի հասակի 85 ամաց։

Ազգականք և բարեկամք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան սխուր հանդէսին, որ պիտի կատարուի վաղը, 28 Մայիս, երեքշաբթի ժամը 2½ին (Ռ. Թ.), ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ գերեզմանատան Բանկալթիի, ուր արդէն փոխադրուած է հանգուցեալին մարմինը, և անտի պիտի ամփոփուի Շիշլիի ազգային գերեզմանատունը։

Շիշլի, 27 Մայիս 1896

Ընդհանուր լուրեր

ԿՐԵՏԷ.—Հանեայէն առջի օրուան թուականաւ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ նոր զինուորներ ժամներ են հոն և թէ կղզւոյն ընդհանուր վիճակը գոհացուցիչ է։

ԳԱՍԹԵՄՈՒՆԻԻ նորընտիր կուսակալ Րեֆիգ պէյ, որ Կուրճի ընկերութեան շոգենաւով մեկնած էր մայրաքաղաքէս, չաբաթ օրը Գասթէմունի ժամանելով պաշտօնին ձեռնարկեց։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսեր եղբայրը՝ Զարեւիչ Եորկէյ մեծ դուքսն, որ Զարնիցա զբօսանաւով Մեծ կղզւոյն առջեւ կը գտնուէր, չաբաթ օրը նոյն շոգենաւով Պէօյիւքտէրէ գնաց և մինչեւ իրիկուն հոն մնալէ յետոյ, իրիկուան դէպ ի Սեւաստաբոլ ուղեւորեցաւ։

Ռուսական դեսպանատան պահականաւերը՝ Տօնէյէց ու Քուբան մինչեւ Գաւագ հետեւեցան Զարեւիչին։

ԻՏԱԼԻՈՅ ազգային տօնին առթիւ երէկ իտալական դեսպան Պ. Բանսա ընդունեց մայրաքաղաքիս իտալական գաղթականութեան շնորհաւորութիւնները։ Սրահին մէկ կողմը չքաւորաց մը պատրաստուած էր։

Դեսպանը, յանուն գաղթականութեան, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Ումպէրդօ թագաւորին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց վարչական ժողովոյ անդամներէն Պ. Պեաժէ չաբաթ օրը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ելմտական Վսեմ. նախարարին և յետոյ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Վսեմ. նախարարին հետ։

—Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Սըր Վինսընթ Քայլարտ, որ Լոնտոն գնաց, ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պառոն ֆոն Քալիչէ չաբաթ օրը Թառուռս պահականաւով պտոյտ մը կատարեց Մեծ Կղզիի կողմերն և յետոյ գնաց Պէօյիւքտէրէի ամարանոցն, ուր փոխադրուած է։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դուռը գրեց որոց որ անկ է արձակել նաեւ Մալաթիոյ պահեստի զօրաց վաշտը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպան Պառոն Սաուրմա Եէլչ երէկ իրիկուան ժամ 10ին դեսպանատան շոգեմակոյկով Վերին Վոսփոր կերթար, երբ Տօլմա Պաղչէի առջեւ շոգենաւակը ընդհարում մը ունեցաւ օսմանեան առագաստանաւի մը հետ։ Շոգենաւակը յառաջակողմէն վնասուելով սկսաւ ջուր առնել։ Նոյն միջոցին Սեւամօլ, Իզզէտտին, Թալիա ու Իզմիր շոգենաւերէն և Ռուբերթս պահականաւէն մակոյկներ ղրկուեցան, որք դեսպանը մակոյկի մը մէջ առնելով Տօլմա Պաղչէ հանեցին։ Շոգենաւակն ալ Սալը Բազարի առջեւ տարին։ Շոգենաւակը թէեւ ջուր առաւ, սակայն անմիջապէս ընկղմելու վտանգ չունէր, որովհետեւ զանազան բաժանմունքներով շինուած է։ Կը կարծուի թէ այդ դէպքն առաջ եկած է ղեկին շղթայի խանգարելէն։

ԱՆՑԱԳԻՐ.— Ձեռնհաս իշխանութիւնն որոշեց դրոշմաթուղթի տուրքէ զերծ պահել այն ծանուցագրերն (իլմւխապէր), զորս Մուխթարները կուտան՝ հաստատելու համար անցագիր ստանալիք անձի մը ազգաւորութիւնը։

ՆՈՒՐԻ ԷՖԷՆՏԻ, Այտընի նահանգին ոստիկանապետը, կայս. իրատէի մը համաձայն, ստացաւ «Այտընի նահանգին ոստիկանութեան տնօրէն» տիտղոսը՝ ի վարձ իր բարւոք պաշտօնավարութեան։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դաշնագիրներու համար կազմեալ յանձնաժողովն ի մօտոյ պիտի աւարտէ իր խորհրդակցութիւնները ու տեղեկագիր մը պիտի պատրաստէ և յետոյ Տէրութեանց կողմէ կարգեալ պատուիրակներու հետ հարկ եղած խորհրդակցութեանց պիտի ձեռնարկէ՝ առեւտրական դաշնագրոյ կնքման համար։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՏԱՂԻ ՀԱՆՔԸ.— Պետական Խորհուրդը նկատողութեան առաւ այն որոշումներն, զորս Անտառաց ու Հանքայ նախարարութիւնը տուած է՝ Պուլկար Տաղի հանքին մատակարարութիւնն աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու համար։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ նահանգին ոստիկանապետ Մուսա պէյ միեւնոյն պաշտօնին կոչուեցաւ ի Պէյրութ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց քննիչ յանձնաժողովը Սէրֆիճէէն Կէօրիճէ գաւառը գացեր է, ուրկից Եանինա պիտի երթայ։

ԱՊԷՏԻՆ ՓԱՇԱ, Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին կուսակալը, որ քննական պտոյտի ելած է, Միտիլլի ժամներ է։

ՊՕՐԹԷԶԵՆԻ ԱՍՊԵՏԸ, իտալական ընդհանուր հիւպատոս Իզմիրի, չորս ամսուան արձակուրդով Իտալիա ուղեւորեցաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիւանատունը տեղեկութիւն ստացաւ թէ անցեալ օր Մանասդըրի Կէօրիճէ գաւառին մէջ երկու անգամ երկրաշարժի ցնցում զգացուեր են, որոց մին զօրաւոր։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը ի Մօտա Պ. Սթէֆանօվիչի ամարանոցը գնաց, ուր տասնըհինգ օրի չափ մնալէ յետոյ Ենիքէօյ պիտի հաստատուի։

ՊԵԼՃԻԱԿԱՆ դեսպանը, որ բացակայ կը գտնուէր, չաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՀԱՆՔ.— Կայս. կառավարութիւնը 60 տարուան պայմանաժամաւ մենաշնորհ տուաւ Րէշիտ պէյի, Շիրինեան Միհրան էֆէնտիի ու Պ. Ճէյմս Ուիլթոնի՝ շահագործելու Պոռասիթի հանք մը, որ կը գտնուի ի Սալիման Զայիրի։ Արտօնատէրք տարեկան 1300 ղրուշի տուրք մը պիտի վճարեն ինչպէս նաեւ 16% շահաբաժին մը։

ԱՅՏԸՆԻ երկաթուղւոյն Մայիս 18ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղաւ 3358 ոսկի, անցեալ տարուան նոյն միջոցին 3208 ոսկի էր։

ՔԱՐԱՓԱՆՑ նաւարկութեան խնդրոյն համար գրեթէ համաձայնութիւն գոյացաւ։ Մասնաժողովը չաբաթ օրուան նիստին մէջ չկրցաւ աւարտել պատրաստուած սակացոյցին քննութիւնն և վաղը նորէն գումարուելով վերջնական որոշումը պիտի տայ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին ընդհանուր քննութիւնք պիտի սկսին յունիս 1ին։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը գրեց Քարափանց ընկերութեան որ մաքսատուները գոց եղած և պաշտօնեաները բացակայ եղած ատեն, քարափներուն վրայ ապրանք չհանուի։

ՎՃՌԱԲԵԿ ատեանը վաւերացուց Եղեռնադատ ատենի մէկ վճիռն, որով Վարդան անուն մարդ մը՝ Սկիւտարի Գարաճա Ահմէտ թաղին մէջ Յովհաննէսն ու Մանուկը սպաննելու գործողութեամբ վիրաւորած ըլլալուն համար՝ հինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Առջի օրն ի Սաքըզ Աղաճի շէնքի մը մէջ աշխատող երկու գործաւորներ Էյուպ ու Հաֆըզ կռուի բռնուեցան։ Ասոնցմէ առաջինը դաշոյնով ծանրապէս վիրաւորեց Հաֆըզը։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

—Բերայի Պօսթան Պաշը թաղը Համամ փողոցին մէջ Եօրկի անուն մարդ մը, առջի գիշերը կռուի մը պահուն վիրաւորեց իր հակառակորդը՝ Նիքոլին։ Եօրկի ձերբակալուեցաւ։

—Շաբաթ օրը Պոլսոյ Եէնի Պաղչէ թաղը մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնեաներէն Սատըգ պէյի տանը մէջ արկած մը պատահեցաւ։ Սատըգ պէյի տասնըութ տարեկան աղջիկը ըեվոլվէր մը փամփուշտները քննած պահուն, հրազէնը կրակ առաւ և գնդակներէն մին սպասուհիին ձախ կողմէն մխուելով աղիքներէն երկուքը ծակեց ու ներսը մնաց։ Անմիջապէս բժիշկներ բերուեցան որք երկար աշխատութենէ մը յետոյ յաջողեցան գնդակը հանել։

—Ուրբաթ օրը Գարաագաճի առջեւ մակոյկ մը շրջեցաւ և մէջը գտնուող չորս մարդեր ծովն ինկան, սակայն ամենքն ալ ազատուեցան։

—Անցեալ օր ի Պէօյիւքտէրէ կառքի մը ձիերը խրտչեցան ու կառքը խորտակեցին։ Կառապանը՝ Միսաք ինքզինքը ազատելու համար թէեւ վար նետուեցաւ, սակայն ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ։

—Ուրբաթ օրը Բերայի Էլմա Տաղը թաղին մէջ սայլի մը ձիերը խրտչեցան և սկըսան արշաւել։ Սայլապանը՝ Հասան անիւներուն տակ մնալով վիրաւորուեցաւ։

—Անցեալ օր Մէսարպուրնի նաւամատոյցին պաշտօնեաներէն միոյն՝ Հասանի ոտքը նաւամատոյցին ու շոգենաւին մէջ տեղը մնաց ու կոտրեցաւ։

ԱԶԴ

Բարձրագոյն վարժարանէ շրջանաւարտ մը յանձն կ'առնէ առաջիկայ տարիմուտին կեդր. վարժարանը մտնել փափաքողները քննութեան պատրաստել։

Դիմել Աքէ-Ուլէֆի խմբագրատունը կամ կեդր. վարժարան։ 5—6

ԹԱՏԵՐԱԽԱՌՆ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Վաղը գիշեր, երեքշաբթի, Բերայի Օտէօն թատրոնին մէջ տեղի կունենայ Օր. Լէնոտէի և Օր. Աչարի կազմակերպած թատերախառն նուագահանդէսը։ Յայտագիրը պատրաստուած է հրապուրիչ կերպով. առաջին մասը կը պարունակէ մենախօսութիւններ՝ Օր. Լէնոտէի կողմէ արտասանելի և հրաշալի գեղեցիկ հատուածներ զորս պիտի նուագէ Օր. Աչար՝ տաւղահար բարիզուհին։ Երկրորդ մասը նոյնպէս։ Ներկայացումը պիտի աւարտի զաւեշտով մը, L'heure du Bain (հեղ. Գաւնէ Տանքուռ) զոր պիտի ներկայացունեն Օր. Լէնոտէ և Պ. Աչառ։

Թատրոնին գիները են՝ օթեակները 108—80 և 40 ղրուշ, թիկնաթոռ 25, նստարան 15, կալըրի 5 ղրուշ։

* * *

Իտալական օպէրէթի կրկին խմբերն իրենց ներկայացումները կը շարունակեն յաջողապէս։ Այս գիշեր Թէփէ-Պաշըի ամառնային թատրոնը պիտի ներկայացուի [illegible] տի Նաբոլի, իսկ Գոնքորտիայի պարտէզը՝ [illegible]։

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ իւրաքանչիւր պարտաթուղթը 10 ֆրանքնոց թիւ 28 կտրոնին վճարման համար պորտըրները պիտի ընդունուին ի վաւերացման, ամեն չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն յետոյ ժամը 2էն 4, սկըսեալ յունիս 3 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրուընէ, և վճարումները պիտի կատարուին ընկերութեան Արկղէն, ութ օրն անգամ մը։ 4—4

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուն ալ առեւտրական հրապարակն այնչափ չբարւոքեցաւ.

1,300 քիլէ կարծր ցորեն հասաւ եւ ծախուեցաւ Րուսէլիի ու Էտիրնէի տեսակները օխան 30 փարա։ Կակուղ ցորեններ հասան 15,000 քիլէ Էտիրնէ ու Զաղարա և 1,500՝ Էնկիւրի, որք ծախուեցան 12 ½ և 12 ¼ ղրուշ քիլէն։ Կիրքա ու Ազիմա ոչ հասաւ և ոչ վաճառուեցաւ։ 500,000 օխա եգիպտացորեն ծախուեցաւ օխան 18-18 ⅓ փարաէն և 7000 քիլէ գարի՝ Դանուբ 10-10 ½ ղրուշէն քիլէն։ Հաճարի վրայ գործ չեղաւ, կարժէ օխան 17 ½—18 փարա, ըստ տեսակին։ 150,000 օխա վարսակ ծախուեցաւ օխան 17-17 ½ փարաէն Սեւ ծովու տեսակը և 19-19 ½ էն միւս տեսակները։ Թէփի վրայ ընթացիկ գործեր եղան օխան 14 փարաէն։ Ալիւրներէն հասան 5,400 պարկ Իպրաիլ, 5,500՝ Օտեսա, 570՝ Սեւաստաբոլ, 2,500՝ Մարսիլիա և 800՝ Վառնա, որք ծախուեցան ընթացիկ գիներով։

Լուբիայի վրայ գործ չեղաւ. կարժէ հարիւր օխան 125-130 ղրուշ. նոյնպէս բակլայի, կտաւատի և կանեփի ու խաշխաշի հունտի վրայ, որք կարժեն 24, 41-42, 45-46 և 54 55 փարա օխան։ 100 պարկ սուսամ ծախուեցաւ՝ տեղական սպառման համար՝ 67 փարաէն օխան։ 100 պարկ սիսեռ վաճառուեցաւ՝ Ռումէլի՝ օխան 36-45 փարաէն։ Ընկոյզի և կաղինի վրայ գործ չեղաւ, կարժեն 48-50 փարա օխան և 85-87 ղրուշ կինդինոցը։

Արտածելի նիւթերէն 6 անտուկ աֆիոն ծախուեցաւ, որուն 4ը Թավշանլը՝ հին հունձք՝ 115էն և 2ը՝ Քէօթահեա՝ 120 ղրուշէն օխան։ 300 հակ թիֆթիք վաճառուեցաւ 21½—22½ ղրուշէն օխան, ըստ տեսակին։ 41 պարկ դեղին ծէհրի ծախուեցաւ՝ Նիյտէ՝ 2. 37½ փարաէն օխան և 64 պարկ գազի խէժ, որուն 22ը՝ սպիտակ՝ 18—19½ էն, 36ը՝ դեղին՝ 14—15½էն և 6ը՝ ծալօ՝ 6½—8½ ղրուշէն օխան։ Ոլֆիններուն վրայ գործ չեղաւ։ Նոյնպէս դեղին մեղրամոմին վրայ, որ կարժէ 19—20 ղրուշ օխան։ 5,000 օխա բամպակ ծախուեցաւ՝ Թարսուսի տեսակ՝ 4½ ղրուշէն օխան։

Ալքոլներէն հասան 30 տակառ Ուլաթոֆքա, 22՝ Զօզօֆքա, 10ը՝ Սթօչանի և 20՝ Թրիէսթէ, որք ամբողջովին ծախուեցան, կարժեն 44—44½, 48—49, 49—50 և 48—49 օխաները մէկ օսմ. ոսկի։

Գալթաբօլքերէն 1,200 պարկ խահուէ հասան ու ծախուեցան հարիւր օխան 9.50—13 օսմ. ոսկւոյ։ 4000 պարկ Թրիէսթէի շաքար ծախուեցաւ 97—104 ղրուշէն, ըստ տեսակին։ 430 պարկ ռուսական շաքար վաճառուեցաւ 85 ղրուշէն, նոյնպէս 400 պարկ եգիպտական շաքար վաճառուեցաւ։

200 պարկ Ռիզօն ծախուեցաւ 40½ ֆրանքէն։ 3,000 պարկ Ռանկունի բրինձ ծախուեցաւ 86 ղրուշէն։ 400 պարկ եգիպտական բրինձ վաճառուեցաւ 70—80 ղրուշէն։ Ճափոնական բրինձ ոչ հասաւ եւ ոչ վաճառուեցաւ։

1000 անտուկ Փուանիէ մոմ ծախուեցաւ անտուկը 53 ղրուշէն ոսկեդրամ։ Փարիզի վրայ ընթացիկ գործեր եղան՝ անտուկը 31 ղրուշէն ոսկին հարիւր ղրուշի հաշուով։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Գասթէմունիի նահանգին կուսակալ անուանեցաւ Ելմտական նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդական Րէվֆիգ պէյ։

Շքոտրայի նահանգին կուսակալ ու զինուորական հրամանատար անուանեցաւ Տէպրէ գաւառին կառավարիչ Ֆէրիգ Էտիպ փաշա։

Տէպրէի գաւառին կառավարիչ ու զինուորական հրամանատար անուանեցաւ Գոսովայի շրջակայքը գտնուող Միրլիվա Հիւսէյին փաշա։

Մուշ գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Կիւմիւշխանէի կառավարիչ Րէշիտ պէյ։

Մարաշի գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Ճանիկ գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի նախորդ օգնական Հիքմէթ պէյ։

Երզնկայի գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Բերաթի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի նախկին օգնական Ահմէտ Թէֆիգ պէյ։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գասթէմունիի կուսակալ Րէֆիգ պէյի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Փէսի և զինուորական հագուստներու գործարանին տնօրէն Միրլիվա Մուհիէտտին փաշայի և Սալիբի ոստիկանա-զինուորաց գունդին հրամանատար Խուրշիտ փաշայի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին կնոջը, երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ քրոջն և երրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ եղբօրը՝ Րէճէպ պէյի կնոջը։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Կ. Պոլիս-Սելանիկի երկաթուղւոյ միացման գծին շինող ընկերութեան նախագահ Վիթալի կոմսին կնոջը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ և Անատոլուի նահանգաց մէկ քանիներուն յատուկ նպաստամատոյց յանձնաժողովոյ փոխ նախագահութեան կողմէ նուիրատուութեան հետեւեալ ցուցակը հաղորդուած է.

Արքունեաց հրամանատար Օսման փաշա նուիրած է՝ իսլամական աղօթատեղիներու համար 500 ղրուշ և ընդհանուր հանգանակութեան համար 1000 ղրուշ։

Ներքինապետ Սավէր աղա՝ առաջնոյն համար՝ 500 և երկրորդին համար ալ 500 ղրուշ։

Կայս. աւագ թիկնապահ Տէվֆիք փաշա՝ 750։

Առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյ՝ 500 ու 500։ երկրորդ սենեկապետ Նուրի փաշա՝ 200 ու 200։ Սենեկապետ Մէհմէտ պէյ, Էմին պէյ, Արիֆ պէյ, Պէքիր պէյ ու Ֆաիգ պէյ երկուքին համար հարիւրական։

Արարողապետ Մունիր փաշա՝ 300ական։

Խարիճիյէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ՝ 100ական, օգնականը Ղալիպ պէյ՝ 100 ական և Հիլմի պէյ 100 ական։

Կայս. մասնաւոր Արկեղ քարտուղար Իպրահիմ պէյ 100 ական։

Վեհ. Սուլթանին առաջին վիրաբոյժ գնդապետ Էմին պէյ 100 ու 50։

Կայս. կանոնոյին տնօրէն Հաճի Ալի պէյ՝ 50 ական

Սէճճատէճի Պաշի Իզզէթ պէյ՝ 270ական։

Դրադարանապետ Հասէպի պէյ՝ 50ական։

Կայս. պալատան արաբերէնի ու պարսկերէնի թարգմանիչ Համտի պէյ՝ 50ական։

Խազնէճի Պաշի Խալիլ աղա՝ 50ական։

Թէշրիֆը Հիւմայուն Միւտիրի Հաճի Մահմուտ էֆէնտի՝ 100ական։

Շամտանճի Պաշի Հասան աղա՝ 50ական։

Թիւֆէնկճի Պաշի Ալի էֆէնտի՝ 50ական։

Վեհ. Սուլթանին առաջին սափրիչ Մուսթաֆա էֆէնտի 50 ական։

Կայս. պալատան բժիշկ Միւշիր Արիֆ փաշա՝ 400 ու 100։

Սենեկապետ Ռագըպ պէյ՝ 400 ու 100։

Կայս. անձնական [illegible] Րաիֆ պէյ՝ 400 ու 100։

Կայս. պարտէզներու [illegible] Րէշիտ փաշա՝ 400 ու 100։

Բժիշկ Արիֆ փաշայի հայրը՝ Օսման պէյ՝ 1000 ու 100։

Գումար՝ իսլամական աղօթատեղիներուն համար 6,800 և ընդհանուր հանգանակութեան համար ալ 4,400 ղրշ.»

—«Կայս. Իրատէ մը արտօնեց [illegible] Պ. Բօլ Լաշէզը՝ գործածել Իֆթիխարի պատուանշանը, որ Վեհ. Սուլթանին հօրը՝ Սուլթան Մէճիտ Կայսեր առաջին դերձակ վախճանեալ Լուիի շնորհուած էր, և որուն անդրանիկ որդին է Պ. Բօլ Լաշէզ։»

—«Մայիս 25 թուականաւ Բարձ. Մեծ. Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Պիթլիսի, Պրուսայի, Էնկիւրիի, Տրապիզոնի, Գոնիայի, Հալէպի, Գասթէմունիի, Սըվազի և Ատանայի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ամերիկեան աղջկանց վարժարանը յՍկիւտար ամենուն համակրանաց արժանացաւ այս տարի այն պարզ՝ սակայն գեղեցիկ հանդէսին մէջ զոր կատարեց չորեքշաբթի և որ խոր տպաւորութիւն մը ձգեց ամեն մտքերու վրայ։ Համակ երաժշտութենէ կը բաղկանար այդ հանդէս։

Ընդարձակ սրահի մը մէջ որուն պատերը հազիւ մէկ երկու պատկերներ կը զարդարին, այնչափ պարզութեամբ լի, երկու սեռէ հարիւրաւոր անձեր խմբուած են ընդհանուր ուրախութեան մը մէջ որ քիչ յետոյ ծափահարութեանց պիտի փոխուի. ամփիթատրոնի մը վրայ կարգաւ դստիկոնէ դստիկոն շարուած են ճերմակներ հագած շնորհալի աղջիկներ որոնք իրենց ուսուցչին հսկողութեան ներքեւ երաժշտութեան չեմ գիտեր ո՞ր սեռը կը թոթովեն։

Հայտընի, Պեթհովընի, Ռօսինիի կտորները լափած են կարծես ասոնք ու հիմայ անոնց քաղցրալուր արձագանգը կը գեղգեղեն մեր ականջներուն։

Իրենց առջեւը կը գտնուին երկու հըմայիչ բագիններ որոց Պ. Լանկէ, երաժշտութեան այդ հմուտ վարպետը, կը խընկարկէ կարծես իր մատուըներով և իր աշակերտուհիներուն բնական գեղգեղանքին կը խառնէ արհեստական ոչ նուազ գեղեցիկ ձայն մը։

Հանդիսականները կսկսին հանիլ տակաւ, բազմութիւնը կը շատնայ ու գլխարկներուն վրայ գերազանցող ծաղիկները կ'արգելուն դժբաղդաբար իրենց ետեւը գտնուողներուն կարելի եղածին չափ յըստակօրէն դիտել ինչ որ կանցնի կը դառնայ շուրջը։

Ամեն մէկ երգէ վերջ մէկ երկու վայրկենի չափ դադար կ'առնեն թէ՛ դասատուն և թէ աշակերտուհիները. այս վերջինները ամենքը միասին կը նստին ու ամենքը միասին կ'ելլեն իրենց ուսուցչին նշանին վրայ միեւնոյն հասանքով, ինչ որ հանդէսին ամենէն հրապուրիչ մասը կը կազմէ և ցաւալի է ըսել թէ այս կանոնաւորութիւն կը պակսի շատ մը ուրիշ դպրոցական հանդէսներու մէջ։

Մէկ քանի աղջիկներ, մասնաւորապէս, որոնք անշուշտ Պ. Լանկէի հոգւովը սնած են, միեւնոյն յաջողութեամբ գրեթէ իրենց միւս ընկերուհիները կը գերազանցէին դաշնակի ստեղներուն մէյմէկ հարուած նուիրելով։ Դաշնակահար այս օրիորդներուն մէջ մեծ տեղ մը կը գրաւէին Հայ աղջիկներ, ինչպէս՝

Օր. Շմաւոնեան
» Փափազեան
» Մարտիկեան

որք ամենէն աւելի առիթ կուտային ծափահարութեանց ու համակրանքի։

Հասարակութիւնը որ փութացած էր պատուել դպրոցական այս հանդէսը և որուն մեծամասնութիւնը Հայ ընտանիքներէ կը բաղկանար, աւելի զարկ մը կը ներշնչէր անոր ու քաջալերութեան անկեղծ երախայրիք մը կ'ընծայէր իւր գոհունակութեամբ այդ մատաղ էակներուն որոնք ապագային պարծանք պիտի հանդիսանան թէ իրենց ազգին, թէ՛ վարժարանին և թէ յաջողակ ուսուցչին։

Դպրոցին տնօրէնուհին իւր շնորհակալութիւնները յայտնելով կը պատասխանէր հասարակութեան ընծայած այդ գոհունակութեան որ ծափերու անկեղծ որոտումով մը կ'արտայայտուէր ամէն կողմէ։

25 Մայիս. Իսկիւտար ՎԱՀԱՆ

ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐԻ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԸ

1. Ի՞նչ ձեւով կարելի է ընտիր և աժան սեւ թանաք ստանալ։

Սեւ թանաք կը ստացուի հետեւեալ ձեւով.

2½ քիլօ կապտոն (Extrait du bois de Cambêche)

100 կրամ քրօմադ դը Բօդասիօմ։

100 լիտր ջուր։

Ջուրը աման մը մէջ լեցնել, քրոմադը լուծել անոր մէջ և մանր կտորներու վերածուած կապտոնը կտաւէ լաթի մը մէջ կապելով հեղուկին մէջ կախել։ Նիւթն անմիջապէս կը լուծուի կազմելով մութ սեւ թանաք մը։ Այս թանաքը դիւրագնի է, գեղեցիկ, սեւ եւ դիմացկուն։

2. Ի՞նչպէս կարելի է կռել, թափծու երկաթը, պողպատը իրարմէ զանազանել։

Փորձելի առարկային վրայ՝ խարտելով փայլուն մակերեւոյթ մը ստանալ եւ լեցնել վրան կաթիլ մը խտացեալ բորակածնաթթու (acide nitrique concentrée), թողուլ մի քանի վայրկեան որ ազդէ, ապա ջրով լուանալ։ Կռելի երկաթին մօտ կը կազմուի մոխրագոյն սպիտակ, պողպատի մօտ թխագոյն սեւ և թափծու երկաթի վրայ մութ սեւ արատ մը։ Այս ձեւով կարելի է տարբերել իրարմէ երկաթի զանազան արտադրութիւնները։ Բծի գոյնը յառաջ կուգայ նուրբ [illegible] բնածուխի մեծ կամ փոքր քանակութեամբ անջատուելէն։ Թափծուն կը պարունակէ հարիւրին 3 առ հարիւր, պողպատը՝ 0, 6 առ հ. և կռելի երկաթը՝ 0, 3 առ հ. բնածուխ։

3. Ի՞նչ ջնարակ պէտք է գործածել երկաթին ու պողպատը ժանգի դէմ պաշտպանելու համար։

Զգալիժը լուծել բէնզինի մէջ, լուծուածը սերի թանձրութեան բերել և վրձինով մը քսել առարկային վրայ։

4. Ի՞նչպէս կարելի է երկաթի փոքրիկ կտորները սեւ ներկել։

Այս նպատակի համար նախ և առաջ մետաղի կտորը լաւ մաքրելու է իւղէ և ընդհանրապէս աղտերէ։ Ապա մի քիչ տաքցուած մակերեւոյթին վրայ վրձինով քսելու է լուծուածը 70 մաս բորակածնաթթու պղնձի (nitrate de cuivre) 30 մաս գինւոյ ոգիի մէջ։ Այս ընելէ ետքը մետաղի կտորը դնել երկաթ թիթեղի մը վրայ եւ տաքցնել։ Բորակածնաթթու պղնձի տարբաղադրութեամբ կը կազմուի պղնձօքսիտ՝ իբրեւ սեւ փառ երկաթի մակերեւոյթին վրայ, զոր չփելով մէկդի առնելէ ետքը սեւ գոյնը կը մնայ մետաղի երեսին։ Գործողութիւնը մի քանի անգամ կրկնելով կարելի է գեղեցիկ սեւ գոյն ստանալ։ Մասնաւորապէս աչքի հաճելի գոյներանգներ կը ստացուին խիտ երկաթի մասերուն վրայ, այլ երկաթաթիթեղն եւ ընտիր կը ներկուի։ Երբ փոխանակ բորակածնաթթու պղնձի գործածենք բորակաստ մանգան (Նիթրադ դը Մանկանէզ) կը ստանանք այն ժամանակ սրսըր ընտիր գոյներ։ Գոյներուն մասնաւոր փայլ կարելի է տալ լաթի կտորով մը քսելով։

Բայխընկէրզ ԱՐՏՈՒՆԻ

Աստի անդի

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԲԱԽՈՒՄ

Ինչպէս անցեալ օր ծանուցինք, ամերիկացիները, որք նոր բան ընելու հոգի կուտան, երեւակայած էին երկու կառախումբերու բախման տեսարանն ընծայել [illegible] Եանքիներուն։

Արդ այս եզական ներկայացումը տեղի ունեցաւ մայիս 19ին ի Պըբի-Բարք, Քոլումպուսի մօտ, Օհիօ նահանգին մէջ, ի ներկայութեան 30,000 անձերու։

Իրականութեան ամեն երեւոյթներն ընծայելու համար աղէտին, երկու հին վայրաշարժներ նորոգուած էին, և երկու կառախումբեր կազմակերպուած՝ [illegible] վակոններով։

Երկու կառաշարները իրարմէ չորս մղոն հեռաւորութեամբ ճամբայ հանուեցան և յամրաքայլ առաջացան կէս մղոն տեղ։ Մեքենավարները այն ատեն շոգեկինդ վազցուցին զանոնք, նոյն պահուն գետին ցատքելով սակայն։

Երբ ընդհարումը տեղի ունեցաւ, կառախումբերը մէկ ժամուան մէջ յիսունը հինգ մղոնի արագութիւն ունէին։ Մեքենաներն իրարու քսուեցան պարհուրելի շառաչմամբ, որուն յաջորդեց պայթիւն մը, և ջարդուփշուր եղան։ Բոլոր վակոնները խորտակուեցան։

Այս նոր զբօսանքին կազմակերպիչը աղէտին վայրը մօտեցած ըլլալով... խնդալու համար, կաթսայի բեկոր մը սրունքին մէկը ջախջախուեցաւ։

Ա՛լ հաւանական չէ որ երկրորդ ներկայացում մը կազմակերպէ։

ԶԱՐԵՐՈՒՆ «Օ ՏԸ ՔՈԼՈՆԸ»Ն

Անցեալները, իրիկուան դէմ, բաւական խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած էր Իթալիէն Պուլվառ ի Բարիզ։ Այդ խռնումին շարժառիթն էր փերեզակ մը որ այժմէութիւնը չհանգործելով, կը գովաբանէր բացառիկ յատկութիւնն այն արտադրութեան զոր ծախու կը հանէր։

Այս արտադրութիւնը զոր «Զարերուն Օ տը Քոլոնը»ն կանուանէր, դրուած էր բիւրեղէ փոքր սիրուն սրուակներու մէջ, որոնց վրայ այժմու Զարին պատկերը կար։ Ամեն մէկ չազակրատանքէն յետոյ, փերեզակը ակնարկ մը կը նետէր իր շուրջը՝ ապահով ըլլալու համար թէ ոստիկան չէր երեւնար, և կաղաղակէր.

—Օ՛հ, տիկիննե՛ր և պարոննե՛ր, օգուտ քաղեցէք. վաղը ա՛լ չիկայ. առէք Զարերու ճշմարիտ Օ տը Քոլոնըն, սըրուակը 1 ֆրանքի փոխանակ 5 ֆրանքի։

Այս ծանուցում անոր համար մանաւանդ հրապուրիչ էր որովհետեւ մեր հոտավաճառը բնաւ դժուարութիւն չէր զգացներ իբրեւ փորձ իր շուրջը գտնուողներուն ձեռացն ու թաշկինակներուն վրայ թափել գերազանց տեսակէ այդ անուշահոտութենէն։

Ուստի յաճախորդները բազմութեամբ կը խռնուէին և մարդը փարա կը կտրէր։

Ոստիկանութեան քննիչ մը բազմութեան խառնուելով շատ չանցած հասկցաւ այդ հեղուկին ինչ ըլլալը։ Խնդրեց տիկինէ մը որ իր գնած սրուակը իրեն անձամբ քննէ։

Օ տը Քոլոնըն պարզապէս հասարակ ջուր էր, ալքոլով թեթեւապէս դեղին ներկուած։

Ոստիկանութեան քննիչը անմիջապէս ձերբակալեց հոտավաճառը որ ոստիկանատուն առաջնորդուեցաւ։

Բօլ Լէօրէօ անուն մէկն է քաղքենիթը, առեւտրական նախկին պաշտօնեայ։

Իբրեւ խաբեբայ կեղծարական բանտ նետուեցաւ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ-ՍԻՐՄԷՔԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ
ԳԻՆ 22 ՂՐՇ.

Դրպանի Ֆրանսահայ Բառագրքին երկրորդ տպագրութիւնն ալ սպառած ըլլալով, եւ՝ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող [illegible] զգալի ըլլալով, Եղիա Լ. Էֆէնտի Տէմիրճիպաշեանի յանձնուեցաւ յօրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անընդհատ շարունակութեամբ անա ի լոյս կ'ընծայուի։ Տեղւոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած արուեստական միջոցներու շնորհիւ անհաւատալի խտութիւն մ'ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի ընդարձակ բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, ուղէս եւ ամենէն գործածական ոճերն։ Տէմիրճիպաշեան Էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակսած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս եռեակ առաւելութեամբ, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից։

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով։
522 11—40

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Մայիս 27,8 Յունիս 1896

Անուանին.	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Թնս. Մէրի A 1%	65	—
100			» » B	38	20
100			» » C	23	15
100			» » D գոցուած	22	33
400			բացուած	—	—
100			միջօրէ	22	37
100		1870	Ռումէլիի. գոցուած	112	25
Ֆր. 500			բացուած	—	—
			միջօրէ	—	—
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	7	27
10	5	1872	Օսմ. Օթ. տր. Շ. Է. Վ.	4	27
140	140	1878	Լաւրիոնի	56	—
500	300	1888	Անատոլուի (Բժթ. 5%)	696	50
500	500		Երկաթուղիք (Գրթ.	315	—
20	8	1882	Թումպէքի (Բժթ. 5%	8	10
500	500		(Գրթ.	188	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	15	35
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միկաթ 6%	1	60
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգն. Ընկ.	4	85
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	383	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Քրիմ) ԵՒ ՎԱՅՑ	Օ. Ո.	Ղր.
8 օրուան համար 1000 համար	6	—
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	3	—
Թրքար	—	—
Կանխիկ (Հէմանխի)	—	11

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	—
Փարիզ »	Ֆր.	22	95
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Պեռլին չէք	Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՎԱՅՑ			
8 օրուան համար 25 համար	Ֆր.	4	—
1 ամսուան համար	»	8	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.ին	110	05
20 Ֆրանքնոց		87	20
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	10
Քրիմից		51	10
Ռուպլ Թղթադրամ		8	59
Մէճիտիէ		108	24
Մանր արծաթ		104	—
Մէթալիք		97	30
Տոկոս Ղալաթիոյ Սարրաֆանի Բէքոս		11	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 6 Յունիս		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք. Ֆր.	——	—
» » C » »	22	35
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	22	38
Ռումէլիի Երկաթուղի »	114	—
Քրէտիլիէ »	458	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	493	—
Ժամանիէ »	399	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	367	—
Պանք Օթման (անուանին.) »	580	—
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	101	80
» » 4½% »	104	85
» Իտալական »	89	15
Քրէտի Լիոնէ »	784	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուառ տ'էսքոնդ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	516	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	75
ՎԻԵՆՆԱ 6 Յունիս		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	55	75
Օսմ. Ռէժի »	175	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	25
» Փարիզի »	——	
ԼՈՆՏՐԱ 6 Յունիս		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	50
» » B »	38	25
» » C »	29	50
D (Բացուած »	——	—
(Գոցուած »	29	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Եգիպ. ընկ.	——	—
» » 1894 3½% (Եգիպ. Հրկ.-ով	——	—
Պանք Օթման (վճարեալ) »	13	12
Այտընի երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	98	75
Առանձնաշնորհեալ »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	113	13
Պուլկար. Փոխառ. »	——	—
» » Նոր 6% »	98	75
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	31	50
» » 5% 1884 »	31	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	325
ՊԵՌԼԻՆ 6 Յունիս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	109	90
Անատոլուի Երկաթ. ¼ Պրթթ. »	——	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	350
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	——	—

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ [illegible] ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորագիւտ [illegible] մը միջոցաւ ամենատատիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը [illegible], ցաւով դիմել եւ բուժուած վերագաւանել։ [illegible] [illegible], եւ գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման [illegible] (ըստ տարիքի), ծամողութեան, եւ ազաs առաւաւենութեան [illegible] «Մ[illegible]» կոչուած քիմի միջոցով, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ամերիկացիք դեղերու, եւ նորահնար [illegible] միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի [illegible] վրայի յարկը ճիշտ Զաւրքենանց [illegible])։

Դատրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Խրիստովեի փողոց ամեն օր։

Ց. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբոյժներու՝ ծննդեանց կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր [illegible] կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 419

Աժանս Միրիմանեան
Ղալաթիա, Ալէքօեանի խան, Թիւ 8

Ազդարութիւն. — Հրատարակութիւն. — Տպագիրներու բաշխում. — Տպագրութիւն. — Խմբագրութիւն. — Թարգմանութիւն. — Յանձնակատարութիւն. — Փոխանորդութիւն։

ԱՄԵՆ ԼԵԶՈՒԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԶՐԻ

ԶՐԻ ԱՅՈ! Մի վարմանաք, քանի որ դեռ չորս լեզուաւ հրատարակուած շրջաբերականս չէք կարդացած։ Աճապարեցէք ուրեմն օրինակ մը ձեռք ձգել անկէ՝ ուր պարզուած են բազմազան առաւելութիւններ ամեն վաճառականի, արհեստաւորի, բժշկի, փաստաբանի, դերասանի, ուսուցչի, ուսանողի եւ առ հասարակ ամեն մարդու համար։

ԾԱՆՕԹ.—Մահազդերու տպագրութեան, լրագրաց մէջ հրատարակութեան, ազգականաց ու բարեկամաց տուները ցրուելու եւ որոշեալ տեղեր պատերը փակցնելու աշխատութիւնն՝ որ մեր բազմաթիւ ճարպիկ պաշտօնեայներու միջոցաւ վայրկենական կերպով կը կատարուի, ԱԺԱՆՍ ՄԻՐԻՄԱՆԵԱՆԻ գլխաւոր գործառնութիւններէն մին կը կազմէ։ 541 5-10

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ՏՕՔԹՕՐ Յ. ԱՐԱՊԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ հինգշաբթի օրերն կատարած ձրի խորհրդակցութիւնները, յետայսորիկ, տեղի պիտի ունենան ժամը 5էն մինչեւ 11 ըստ թրքաց։
535 9—39

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
ՂԱԼԱԹԻԱ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

32. Մոյլվանա փողոց. Օսմ. Պանքային դէմ 32
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ

Անձնաբարութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 353

ԳԱԼՃԵԱՆ ԵՒ ԲԱՂՇԱՆԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՈՒԹՕՆԷ, ՇԻՆԻԼ, ԲՈՒՐԴ ԵՒԱՅԼՆ.
ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱՍԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱՏՈՅՑ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՄՈՒՇԱԿՆԵՐ ԵՒԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳՈՅԱԳՐԻՉ ՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՕԼ, ԷՍՔԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԻՋՍԻՒԹՈՒԹԻՒՆ ԹԻՒ

ԲԵՐԱՅԻ ԲԻՒՋԷՆ ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

ՄԷԹՐՕՊՕԼ ՊԱՆԴՈԿԻՆ ՏԱԿԸ
ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 256, 258 ԵՒ 260

Տն ընկերութիւնս կը ծանուցանէ արգոյ հասարակութեան թէ սոյն գարեջրատան մէջ կը գտնուին առաջին կարգի ըմպելիքներ, լաւ տեսակ պաղ նախաճաշներ ու ճշմարիտ Բիւզէն գարեջուրը։
489 15—52 Լ. ՔՐԷՄԷՐ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՊԱՐԵՂԷՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻՋ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59
ԱՂԲԻՒՐԻՆ ՃԻՇԴ ԴԻՄԱՑ

Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ զանգատներ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեպհականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իւր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը զիս կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 31—72
ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ

ՄԴՕՏԻ ՄՕՌԻՒ ՋԿԱՆ ՕՃԱՌԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սզոդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն իր ամէն Այլիճանքին մէջ զինքը յաւելուլով եւ մաքուրի, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս պիտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հրչակած է, մանաւանդ այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժշկ Վեհ. Սուլթանին

Տր. ՌԱՖԱՅԷԼ ԿՈՍՏԱՆԴԵԱՆ որ Անգղիայէ վերադարձած է, իր պաշտօնատեղին հաստատած է Բերա, Սիւմպիւլ փողոց 12 թիւ տան երկրորդ յարկը ճիշդ «Թիւնէլին» դիմաց, «Փասաժին» վրայ։

Հիւանդներ կ'ընդունի ամեն օր բացի կիրակիէ, կէս օրէն երեք ժամ առաջ մինչեւ երկու ժամ ետքը։ Իսկ ուրբաթ օրերը՝ մինչեւ կէս օր. եւ կէս օրէն ետքը կը գտնուի Պօյաճը գիւղ, Ֆրմաքքը պաղը, իրենց տունը, Վասպօրէ իրեն դիմող հիւանդներն ընդունելու։
549 2-12

Կահաւոր տուն մը բաւական ընդարձակ և շատ հանգստաւէտ՝ վարձու է ի Ջէնկէլքէօյ։ Դիմել Պէօյիւք Միլլէթ խան, թիւ 11, Ղալաթիա։ 3—10

ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ
ԲՈՂՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ

Կուսուցուի Ֆրանսերէն, Անգղիերէն, Գերմաներէն, Ռուսերէն լեզուները։ Մասնաւոր դասեր կանոնաւոր ծրագրի համեմատ։ Դիմել Մ. Բոլիս Շահնազարի գրասենեակները, ի Տէյիրմէն Խան, Ղալաթիա։

ԱՊԱՌԻԿ

Եւ կանխիկ պայմաններով վաճառուին ամեն տեսակ գրքերու։ Ամսականով ընթերցում գրքերու։ Զօպանեանի՝ Դուրեանը, Պարոնեանի, Դաբաղշեանի, Պալասանեանի երկասիրութիւնները։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԵՐ (փուլ)

Ամեն տեսակ Եւրոպական ոչ շատ հասարակ եւ արեւելեան դրոշմներ կը գնուին։ Դպրոցական հաւաքողներու համար մասնաւոր պահարաններով ընտրուած դրոշմներ կը ծախուին շատ աժան։ 542 3—30

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼԱՐԸ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Տօրօս շոգենաւը, նաւապետ Մաքքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 1ին և 15ին հոս կ'սպասուի։

ԻԼԱՆ

Ինկիլիզ պէզիրի թէնէքէ ատէտ 40, սիւլյէն գըրէ 500, մօր իստիպէչ սանտըգ ատէտ 10, նէֆթ թէնէքէ ատէտ 40, գալայ գըրէ 100, թուզ րուհու գըրէ 40, Նըշատըր գըրէ 10։

Պալատէ մըգտար վէ էսամիսի մուհարրէր օլուպ Զօրչուի քէպիր թաամիրաթընտա իսթիմալինէ լիւզիւմ կէօրիւլէն էշիանըն թօփտան իխալէսինա թալիպ օլանլարըն ինալէի մուվագգաթ թարիխի օլան մահը հալը րուսինին 29ընճը չարշամպէհ կիւնինէ գատար մէյ ազչէլէրինի մուսթաշլըպէն Նօֆուս նէզարէթը ճէլիլէսինտէ միւթէշէքքիլ Զօրչուի քէպիր թաամիրը գոմիսիօնունա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի վէ Փէրտասը բէնչշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9տա լէվազըմը մէզքիւրէնին ինալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր։
25 Մայըս 312

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԼՐԱՄՔԷՐԻ

Դուպույըրգ իչիւն էթէք Ֆրանսըզ քէօսէլէսի գըրէ 1000 պէհէր գըրէսի 11 ղըշ., թապան իչիւն մա էթէք Ֆրանսըզ քէօսէլէսի գըրէ 1950 պէհէր գըրէսի 17 ղըշ. 10 փարա, խուզլուք Ֆրանսըզ վիտէլասը գըրէ 650 պէհէր գըրէսի 37 ղըշ. 20 փարա, Ֆրանսըզ խարմասը գըրէ 60 սիւարի իչիւն 1900 բիեատէ իչիւն գօնչլըգ պէհէր գըրէսի 19 20 փարա, Ռուսիա մալը թէլաթին գօնչ չիֆթ 400 պէհէր չիֆթի 44 ղըշ., էլվան մէշինի ատէտ 300 պէհէր ատէտի 8 ղըշ. 10 փարա.

Էլպիսէ անպարընտա միւթէշէքքիլ ինճէ քէսիմիանէ իչիւն լիւզիւմը օլուպ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր 6 գալէմ քէօսէլէ վէ սայիրէ ֆիյաթը մուրաջջամիյարը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանը րուսինին 1ինճի ճումաա իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասաը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյէսի վիրիլէճէքկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուժումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 33 1—3

Նիզամիէ էրզաք անպարը իչիւն մուգթազի օլուպ միւնագասայա վազ օլունան 100,000 գըրէտէն 150,000 գըրէյէ գատար չէքէրին պէհէր գըրէսի 78 փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մահը հալը րուսինին 29ընճը չարշամպէհ կիւնիւ գարարը վիրիլէրէք իրթէսի բէնչշէնպիհ կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան մէզքիւր էլ մըգտար չէքէրի իթայա թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուժումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 34 1—3

Խանէ վէ մէկթէպի պիրինճի Խանէ, Մէչմէ վէ Գօնիչանըն 69, Բրէվէզէնին Լօ. լօսըն 62 փարատա մահալը թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ ինալէսի իճրա օլունմագ իւզրէ պուլունաբըլըրտան թէնզիլը Փիյաթ իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ուժումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 35 1—3

GEBRÜDER BOMONTI
ՊՈՄՈՆԴԻ ԵՂԲԱՐՔ
ԳԱՐԵՋՈՒՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Ի ՖԵՐԻ ԳԻՒՂ
ԿԱՐՏԱԴՐԵ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՋՈՒՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ
ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ ԸՍՏ ԲԱՎԱՐԻԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԱՍԻՏ ՍԱԼԻՍԻԼԻՔԻ

Գործարանն Եւրոպական վերջին դրութեամբ կազմաւորեալ է։

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մայիս 20ին կայսերական հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4,000,000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար	63,000,000 Ֆրք.
1894ի հասոյթք	24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է աւելի	90,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ՌԻԳԵՐ
Գալաթիա Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Ջէօմէքճի փողոց, 14
Դրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻԲՈԼԵՆ ԵՒ ԸՆԿ. 52.

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՓԻՆԻՔՍ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոյն հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան այսպիսի հսկայական [illegible] մի գլխաւոր [illegible] վճարած է 18,000,000 Անգլ. ոսկի [illegible] վճարած է հրդեհի [illegible] համար։ 326

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ [illegible] կապ[illegible], [illegible] և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սոյն [illegible], որք ունին փափաք [illegible] անմիջապէս մեր ապահովագրական [illegible]։

Հ. ՎԻՒԼԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Թուրքիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Յանք Օթօման վարի [illegible] Վոյվոտա խան, գետնայարկ թիւ 1։

ԱԼՊԵԱՆ ԹԷՅ—THE DES ALPES
ԼՈՒՇԻՉ-ՄԱՔՐԻՉ
Մարսողական եւ զովացուցիչ

Շատ ախորժահամ, ազդեցութեցութիւնը ապահով. ճանչցուած է իբրեւ լաւագոյնը մաքրողականներու։ Կեղծիքէն զգուշանալու համար, միայն այն տուփերը ընդունիլ որոնք պահարանի մը մէջ փաթթուած են, ծանօթագրութիւն մը եւ պատկան մը ունին որուն վրայ «գործարանին» սա «ստորագրութիւնն» ու «վաճառանիշը» կը գտնուին.

M. Rech

543 3—8
Ամեն դեղարաններու մէջ կը գտնուի։

Ապահովգր. ընկերութիւն ԹՐԻԵՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, Ս.Ա.ՊԵՐ ՄԻՋՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտօ խան Թի 2
548 2—150

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԻՐԱՕՖԻՐԻ

Շրգսրա Փըրգաի ասքէրիհէսի իտարէսի իչիւն մուգթազի օլուպ մահալլինտէ մէվգրի միւնագասայա վազ օլունան տագիգին պէհէր գըհէյի ճէտիտի 60 փարասա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան Թէնգիլը Փիյաթ իլէ իթայա պուրահա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 29 3—3

Նէվիյճատ այ խըլտըզըը քէպիր տիւլէ ատէտ 3000 պէհէր ղըրօսասը 29 ղրշ., Նէվիյճատ այ խըլտըզ ըքէպիր տիւլէ 88,100 պէհէր ղըրօսասը 5 ղրշ. 33 փարա, պէյազ վէ սարը տէվր քէպիր տիւլէ ատէտ 156000 պէհէր ղըրօսասը 6 ղրշ. 33 փարա, Նումէրօլը վէ Նումէրօսըզ քէպիր տիւլէ ատէտ 1,620,000 պէհէր ղըրօսասը 8 ղրշ., Թօփ պալամէթլի քէպիր տիւլէ ատէտ 198,400 պէհէր ղըրօսասը 6 ղրշ. 8 փարա, այ խըլտըզը սաղիր տիւլէ ատէտ 238,500 պէհէր ղըրօսասը 2 ղրշ. 20 փարա, մատէն Թօզա ատէտ 29,500 պէհէր ատէտի 2½ փարա, քէպիր գօպչա չիֆթ 55,100 պէհէր 1000 չիֆթի 4 ղրշ. 4 փարա Թէնէքէ բուլ ատէտ 1,707,200 պէհէր 1000 ատէտի 7 ղրշ.։

Նիզամիէ էլպիսէ անպարը իչիւն լիւզիւմը օլուպ մէվգրի միւնագասայա գօնուլյան պայատէ մուհաֆըզէր էյ մըզտար 12 գայէմ էչխա մուբայղաամարը իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մայըսը բուլմինին 29ընճը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 30 3—3

Մութահհար միւտէր խիւնիւ գըհէյի ճէտիտ 6000 իլա 8000 պէհէր գըհէյի ճէտիտի 4 ղրշ. 20 փարա, ճիլտը աղնամ ատէտ 100 պէհէր ատէտի 6 ղրշ., ճիլտը բէչի ատէտ 100 պէհէր ատէտի 10 ղրշ. 20 փարա, ինկիլիզ քէթէն պէպի արշունի 6000 պէհէր արշունը 4 ղրշ. 20 փարա, Փուսուրզ խաղը գըհէ 10,000 պէհէր գըհէյի 3 ղրշ. 30 փարա, ազ մավի գըհէ 2000 պէհէր գըհէսի 6 ղրշ.։

Էլպիսէ վէ Սարրաճխանէ անպարլարը իլէ Պէյքօզ Տապպաղխանէսինին իչիւն լիւզիւմը օլուպ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան պայատէ մուհաֆըզէր էյ մըզտար 6 գայէմ էչխա փիյաթը մուրագգամարը իլէ Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ մայըսը բուլմինին 29ընճը չարշամպէ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյէրի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 31 3—3

Պէյքօզ Տապպաղխանէ անպարը իչիւն լիւզիւմը օլուպ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան 500 գըհէյի ճէտիտ էսրիի խըմալը չարըզ իբրին պէհէր գըհէյի ճէտիտի 6 ղրշ. սա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մայըսը բուլմինին 27ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 32 3—3

ԹԱԳՈՒՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
ՔԱՔՍԻՒԼ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ—ԷՄԸՐԻ

Մինչեւ այսօր ծանօթ հակամիզանցքաբորբոքային դեղերուն էն հզօրը. Ապահովապէս շատ քիչ օրուան մէջ կը բժշկէ։

Զգուշանալ կեղծիքէն։ Կը վաճառուի ամեն դեղարաններ և դեղավաճառանոցներ։

dépôt général:
S. Negri & Cie.
521 7—52 VENISE

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՆԻ
ԵՐԿ-ՄԱՐՍԻՉ
ՇԱՍԷՆ
ԲԼԲՍԻՆՈՎ ԵՒ ՏԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բեբսինն ու տիաստազը երկու բնական ու անհրաժեշտ գործիչներն են մարսողութեան։ ՇԱՍԷՆԻ ԳԻՆԻՆ, 1864 ին յոյժ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիայէն։ Այն ատենէն ի վեր, յոյժ կարեւոր տեղ մը բռնած է Ախտաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը յանձնարարուի ընդդէ,

Դժուարին կամ անկատար մարսողութեանց, ստամոքսացաւերու, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերու, յամր ճորտուժութիւններու, փսխումներու, փորհարութեան, ախորժակի կորստեան, եւայլն.

Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղարանները։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր ու կազդուրիչն զօր պարտին գ ըմպել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բողձկացեալ Մկանանց և Ջըղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, ևն. ի մի բան, թուլութեան, վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՕՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՕՆ 334
Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ԳԼԻՍԹ ՔԱՍԼԸՆ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թիւ 86.
Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

MARQUE DE FABRIQUE

Ընդունուած է անասնաբոյժներու եւ անասնաբոյծներու կողմէ. Ալ ձարկ չկայ խարելու եւ փոխցնելու.

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԱՐՔԱՆ

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու դաղնալը, ցռուկի վէրքը, ծունկի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւններ։ Գին վեց ֆրանք.

Ի Փարիզ ՍԷՆԹ Օնօրէ փողոց Թիւ 275, Մէնթիվիյէ եւ Ընկերութիւն։

Վեց ու կէս ֆրանքով ուզուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիքի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանզիւք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 48—52

ԾՈՎԱՅԻՆ [illegible] ՄԵՍ

SO NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Շբ. 27,8 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 28,9 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով

Դշ. 29,10 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 29/10 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 30,11 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 31,12 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Մայիս 28,9, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գլխաւոր Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւը 263

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԵԿԱԿԱՆ Ե ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՓԱՔՕ Ե ԸՆԿ.
Մարսիլիայէ և Պաթում միջեւ կանոնաւոր երթեւեկ շոգենաւ

Անուտոլի շոգենաւը Նովօրոսսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում յունիս 9ին իրիկուան ժամ 5ին (Ը. Ե.)։

Աւրէնի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 16ին (Ը. Ե.)։

Բարկագ-Լիօն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible] նաւագնացութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ 10
33

ԳԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
[illegible] Լիվերփուլ և Աւետելուց Գիծ

Անուանք	Թոնո	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Գոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ալգիաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալճիրո	2143	Մորոգգօ	1855
Բիլոար	1876	Քամբանիա	12950
Նէբյուլէ	1614	Լուքանիա	12950
Գագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 335

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 10,028,000
Տարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մեքենանոցներ և բ[illegible] և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո
ԳԱՍՍԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Ասմալը Պանիա խան. 12, 13, 1

Շէնքի փոփոխութեան պատճառաւ, ԷՔՍԲՈՐԴ ՎԵՐՊԱՆՏԻ մասնաճիւղը ի Ղալաթիա, Թիճարէթ խան, Բէրչէմպէ Բազար, կը ծանուցանէ թէ գիներու մեծ զեղչ մը պիտի ըլլայ շարժիչներուն, ցորեն լուալու մեքենաներուն, ձուլածոյ գլանիկաւոր ալօրիքի, ալիւրի մաղարանի, մաքրիչ-օդածծիչի, ճախարակներու, դաշնակներու, գրամարիդներու և այլնի վրայ, որք կը գտնուին յիշեալ ընկերութեան Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ցուցադրութեան մէջ։

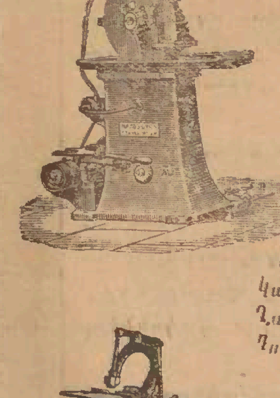

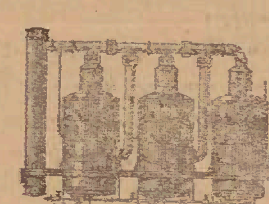

ԷՔՍԲՈՐ ՎԵՐՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏԱՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէրչէմպէ Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [նաև կին կեդրոնատեղի Բէժիի]

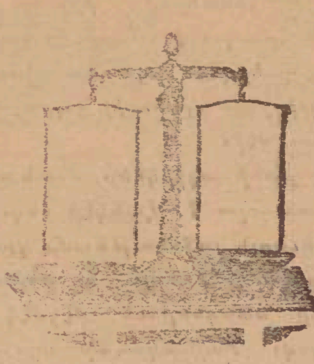

Մեծ մեթեր զանազան մեք նաններու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու բարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 բիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղ եւ թանձրաքարտէ թիթեղահատներ, թիթեղա ործութեան, դարբնութեան, կապարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհ ններ, ձեռքագործական երկնաներ, շղթայ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարգոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճեմիշի կ զմածք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

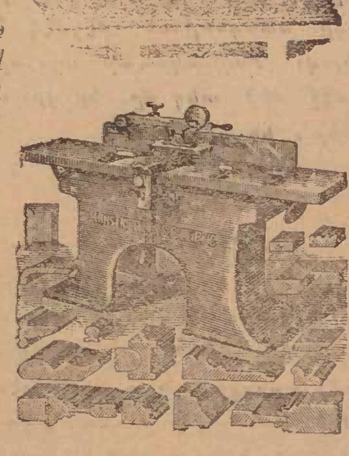

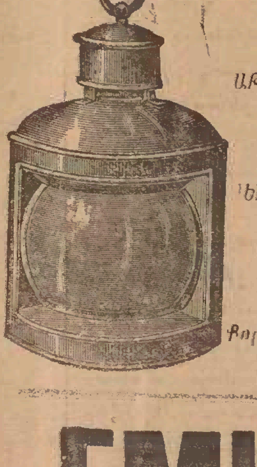

Մասնաճիւղ
ԱԹԷՆՔ, Սոֆոկլէս փողոց, 11 [Նախկին Պաւտո Աթէնքի]
Նեղրաննեք
ՄԼԱՆ'Կ, Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐՀՈՆ, Բլիւ ռոն փոց.
Գործակալութիւնք
ՍԵԼԱՆԻԿ | ՄԵՐՍԻՆ | ՊԵՅՐՈՒԹ | ՔԱՅՖԱ
ԻԶՄԻՐ | ՀԱԼԷՊ | ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ԵԱՖԱ
Քորֆու, Զանդա, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա, Վոլօ, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ։ 360

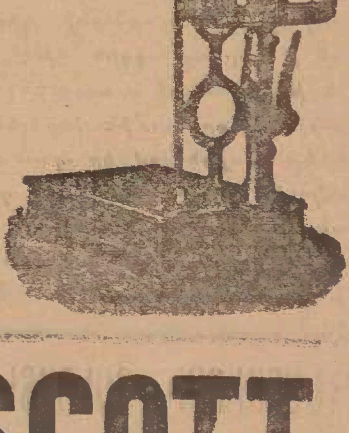

Les Seules purgeant sans Coliques

PILULES SAVONNEUSES BOISSY

LAXATIVES PURGATIVES RAFRAICHISSANTES

La Boîte de 40 Pilules : 2 fr. franco.
Phie BOISSY, 2, Place Vendôme, PARIS

ՊՈՒԱՍԻԻ ԱՃԱՌԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

միակ լուծողականներն առանց խիթի բուժում գլխացաւերու, ջղացաւերու, պնդութեան, աղեաց անուժութեան եւայլն...

Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, դեղագործ Քանցիւկի քով, Բերա, Մեծ-փողոց, 249 370

ՆՈՐՈՒՂԵՑՈՅՑ ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

——

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիայէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքօլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Քաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լառնագա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔի ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼԻՈՅ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ, Պօրտօյի, Մէյտէրրանէի և Սեւ Ծովի միջեւ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէպյըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասրբնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈԳԻ ՕԾԱՐԵՍ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՁՈՒԹ ԻՒՂ
Իբոֆոսֆիթ ով Լայմ և Սոտայով
Պատրաստեալ Մեսսրս ՍԿՈԹ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հեամ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբօֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճօղածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղարաններու քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՐԻԵԼ

Ստորագրող Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ